

Raport
o stanie Gminy Kałuszyn
za 2023 rok

Kałuszyn, 29 maja 2024 r.

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Stosownie do art.28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r, poz.609) przedkładam raport o stanie Gminy Kałuszyn za 2023 rok.

Raport został opracowany we własnym zakresie przez Urząd Miejski w Kałuszynie. Informacje zebrane, przeanalizowane i zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł: dokumentów, opracowań będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego, informacji i sprawozdań z działalności poszczególnych gminnych jednostek organizacyjnych, informacji i opracowań GUS. Zdjęcia pozyskano z Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych.

Zakres opracowania obejmuje ogólną charakterystykę Gminy, infrastruktury społecznej z zakresu oświaty i wychowania, spraw społecznych, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, sportu i rekreacji oraz charakterystykę infrastruktury technicznej z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej. W opracowaniu zawarto również ogólne informacje o budżecie gminy za 2023 rok i realizacji zadań inwestycyjnych.

Celem opracowania poza wypełnieniem obowiązku ustawowego jest dostarczenie radnym Rady Miejskiej oraz mieszkańcom informacji o jakości życia, sytuacji gospodarczej miasta i gminy Kałuszyn oraz wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem i debaty publicznej.

Arkadiusz Czyżewski

Burmistrz Kałuszyna

Spis treści

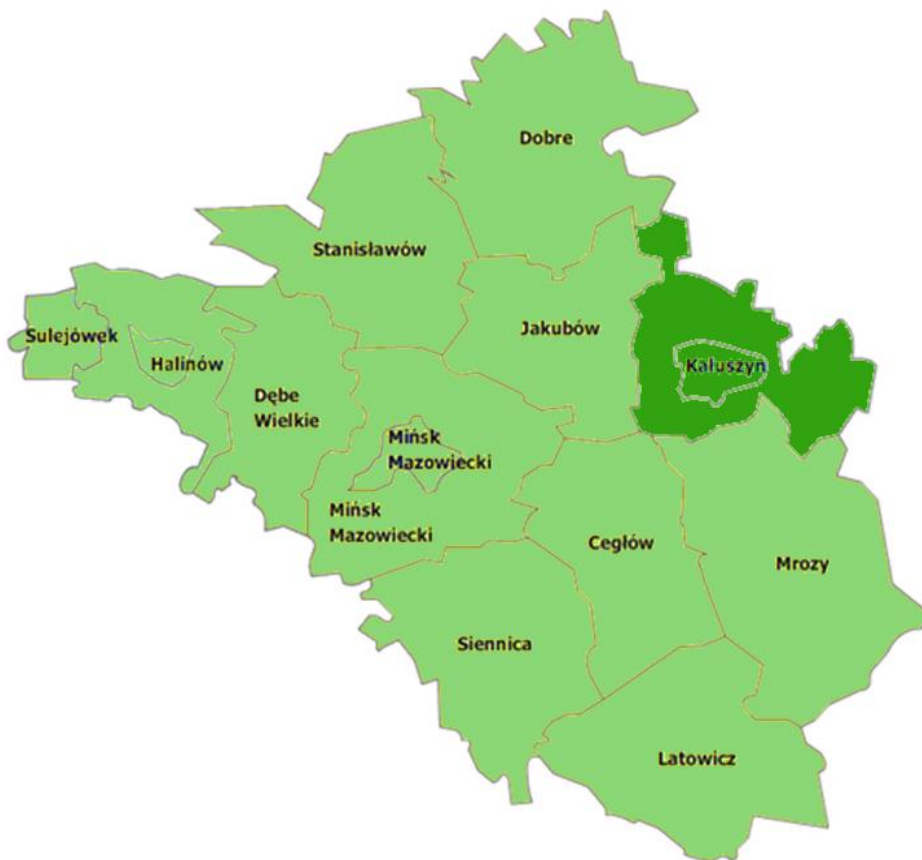
str.

WPROWADZENIE

I.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
	1. Środowisko przyrodnicze	7
	2. Dane demograficzne	8
	3. Poziom wykształcenia	11
	4. Aktywność ekonomiczna ludności, rynek pracy	12
II.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	17
III.	INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	19
IV.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
	1. Oświata i wychowanie	20
	2. Polityka Społeczna	34
	3. Ochrona zdrowia.....	43
	4. Kultura	48
	5. Sport i rekreacja	72
	6. Bezpieczeństwo	78
V.	INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE	
	1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn	88
	2. Realizacja zadań inwestycyjnych	95
	3. Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/	102
VI.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	103
VII.	OCHRONA ŚRODOWISKA	
	1. Gospodarka odpadami	108
	2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	110
	3. Program usuwania azbestu	111
	4. Program „Czyste powietrze”	112
	5. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła	113
VIII.	WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
	1. Zagospodarowanie przestrzenne	115
	2. Drogi i komunikacja	117
	3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa	118
	4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna	119
	5. Sieć energetyczna	120
	6. Sieć ciepłownicza	120
	7. Mieszkalnictwo	120
	8. Zaopatrzenie w gaz	121
	9. Dostępność do Internetu, telefonizacja	121
IX.	POSUMOWANIE	122

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kałuszyn jest gminą miejsko- wiejską położoną w województwie mazowieckim, we wschodniej części powiatu mińskiego. Gmina Kałuszyn graniczy : od północy z gminami Grębków, Wierzbno i Dobrze, od wschodu z Gminą Kotuń, od południa z gminami Mrozy i Cegłów, od zachodu z Gminą Jakubów. Obszar gminy o powierzchni 94,4 km² stanowi 8% powierzchni powiatu mińskiego.

Gmina Kałuszyn na tle powiatu mińskiego
Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

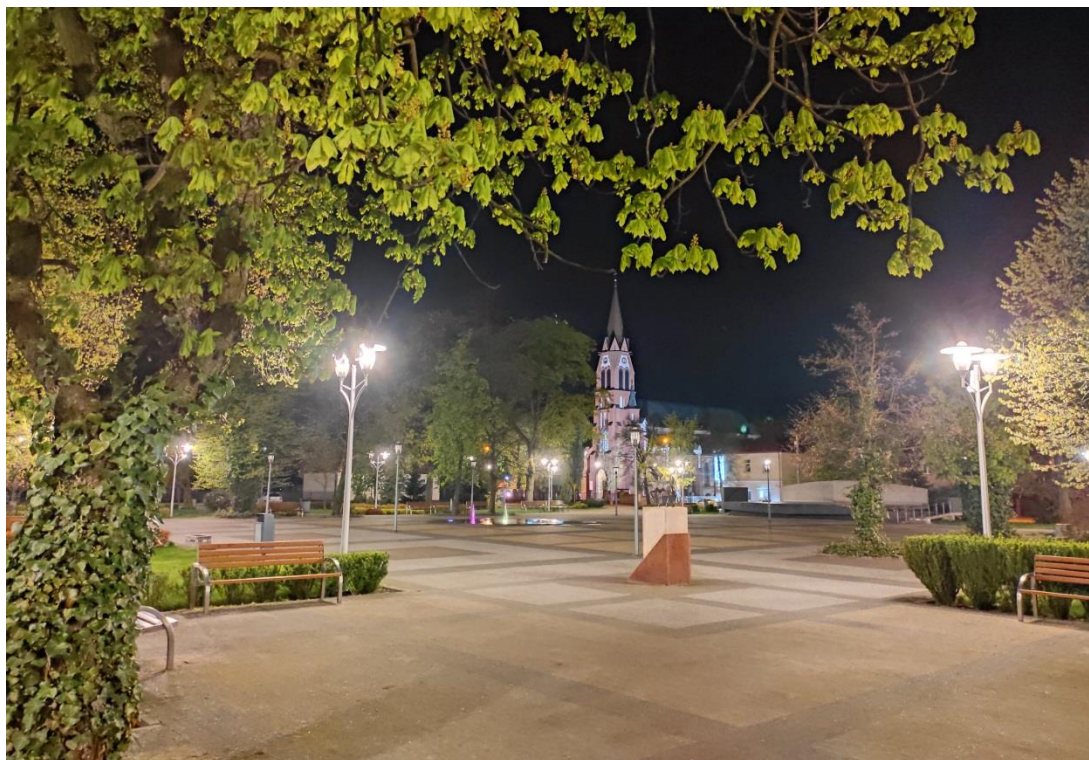
W granicach administracyjnych miasta Kałuszyn znajduje się 13 % powierzchni, zaś pozostałe 87 % stanowi teren wiejski gminy.

Na system osadniczy gminy składa się 30 miejscowości.

Rolę ośrodka gminnego pełni miasto Kałuszyn. Miasto jest centralnie położone względem obszaru całej Gminy.

Siedziba Urzędu Miejskiego

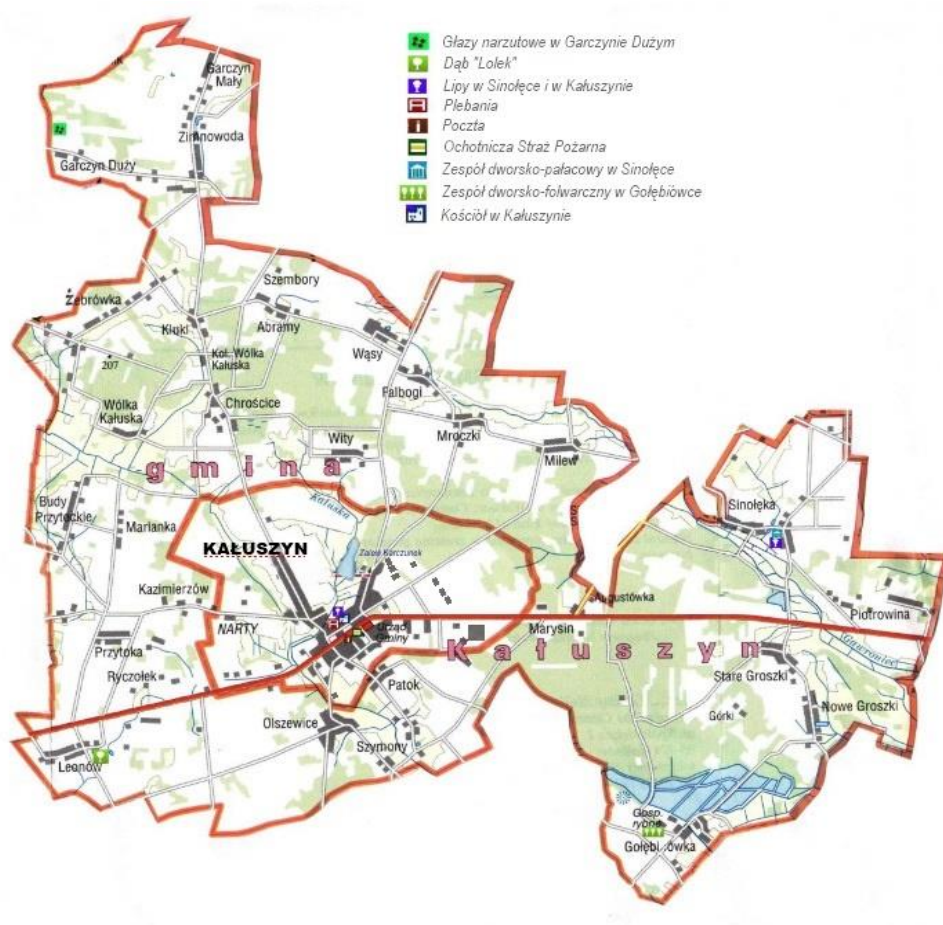

Park Miejski – widok na Kościół

Koziołek w Parku Miejskim

System osadniczy Gminy Kałuszyn charakteryzuje się zwartością niewielkich wsi, położonych w niedużej odległości od Kałuszyna i od siebie: od ok. 0,5 km – Patok, Szymony, Olszewice, Ryczówek, Kazimierzów, do ok. 4 km – Chrościce, Wity, Milew, Leonów. Najdalej położone miejscowości to w odległości ok. 12 km od Kałuszyna - Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Gołębiówka. W gminie funkcjonuje 28 sołectw, każda miejscowość gminna stanowi sołectwo, poza Marysinem, który należy do sołectwa Nowe Groszki. Miejscowości gminy Kałuszyn zostały pokazane na mapie.

1. Środowisko przyrodnicze

Gmina Kałuszyn położona jest w dorzeczu Bugu na pograniczu dwóch regionów geograficznych: Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie. Mazowsze pod względem ukształtowania powierzchni stanowi płaską kotlinę, jednak na wschód od Wisły teren ten podnosi się z wolna osiągając pod Kałuszynem 223 m n.p.m. Występuje tu niewielki rozdoliniony garb, będący najokazalszą wyniosłością pomiędzy Wisłą i Bugiem, dalej zaś ciągną się już monotonne równiny podlaskie. Ta wyniosłość terenu dość silnie rozcięta przez erozję licznych cieków wodnych nazywana jest w literaturze „guzem kałuszyńskim”. Ponieważ tu bierze początek kilka małych rzeczek płynących do Wisły i Bugu, niektórzy autorzy ten guz terenowy nazywają również „kałuszyńskim węzłem wodnym”.

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

Przez Kałuszyn, a także w pobliżu miejscowości Olszewice i Szymony przepływa rzeczka Witówka. W okolicach Sinołęki, Milewa i Mroczk, przepływa rzeczka Gawroniec, kierująca się ku północnemu zachodowi.

W pobliżu Chrościc i Wólki Kałuskiej przepływa rzeczka Rządza, która w początkowym biegu płynie w kierunku południowym i południowo-zachodnim, a następnie kieruje się ku północnemu zachodowi.

Ważnym dziedzictwem Gminy Kałuszyn są zasoby przyrodnicze.

Na terenie Gminy występują:

- pomniki przyrody ożywionej - lipa drobnolistna zlokalizowana na terenie probostwa Parafii Rzymsko-Katolickiej w Kałuszynie; - lipa drobnolistna "Renata" znajdująca się w parku podworskim w Sinołęce; dąb szypułkowy w miejscowości Leonów;
- pomniki przyrody nieożywionej – głazy narzutowe na gruntach wsi Garczyn Duży: dwa granity różowe- średnioziarnisty i gruboziarnisty oraz gnejs szary;
- użytek ekologiczny „Sosny Olszewickie” o pow. 0,22 ha, którego przedmiotem ochrony jest unikatowe stanowisko sosny zwyczajnej o zachowanym naturalnym pokroju korony, starodrzew sosnowy liczy ok. 300 lat;
- na terenie gminy znajduje się fragment rezerwatu przyrody „Przełom Witówki” o powierzchni ok. 6,25 ha, który w całości zajmuje obszar 92,11 ha i położony jest w obrębie gminy Mrozy;
- południową część gminy obejmuje Miński Obszar Chronionego Krajobrazu;
- przy dworach w Sinołęce i Gołębiówce znajdują się parki zabytkowe.

Zespół dworsko-pałacowy w Sinołęce

- Na skraju północnej części miasta zlokalizowany jest zbiornik wodny „Zalew Karczunek”, który jest siedliskiem ptactwa wodnego, ryb oraz służy do celów wypoczynkowo-rekreacyjnych;

Zachód słońca nad Zalewem Karczunek

2. Dane demograficzne

Wg danych ewidencji ludności / dane o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy/ na koniec 2023 roku na terenie Gminy Kałuszyn mieszkało 5609 osób, z czego kobiety stanowiły niewielką przewagę – 50,10 %, a mężczyźni - 49,90 % ogółu mieszkańców.

Na terenie miasta zamieszkiwało 2750 osób, a na terenie wiejskim gminy 2859 osób. W mieście niewielką przewagę stanowią kobiety -50,84 % mieszkańców, zaś na terenie wiejskim gminy przeważają mężczyźni – stanowią 50,61 % mieszkańców.

Liczbę ludności w 2023 roku wg terenu zamieszkiwania i płci obrazuje poniższe zestawienie.

Ludność Gminy Kałuszyn 2023 r.

Lokalizacja na terenie Gminy	ogólna liczba ludności	Liczba kobiet	% udział w ogólnej liczbie mieszk.	Liczba mężczyzn	% udział w ogólnej liczbie mieszk.
miasto Kałuszyn	2750	1398	50,84	1352	49,16
teren wiejski gminy	2859	1412	49,39	1447	50,61
RAZEM	5609	2810	50,10	2799	49,90

Dane statystyczne Urzędu Miejskiego wg stanu na 31.12.2023 r.

Struktura przestrzenna rozmieszczenia ludności z podziałem na miasto i teren wiejski w latach 2019 -2023

Liczba ludności w wybranych latach	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023
w mieście	2871	2819	2783	2768	2750
na terenie wiejskim gminy	2973	2919	2894	2881	2859
Ogółem	5844	5738	5677	5649	5609

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego

w latach 2019 – 2023 zmieniła się liczba ludności w gminie, podobnie jak w całym kraju występuje tendencja spadkowa. Porównując rok 2023 do roku 2019 liczba ludności w gminie zmniejszyła się o 4,02 %, na terenie wiejskim gminy nastąpiło zmniejszenie liczby ludności o ok. 4,21%, w mieście w 2023 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o ok. 3,83 % w stosunku do roku 2019. W 2023 r. mieszkańcy miasta stanowili 49,03 % ogółu mieszkańców, zaś mieszkańcy miejscowości gminnych stanowili 50,97 % ogółu.

Strukturę ludności w gminie wg grup wiekowych

Struktura ludności Gminy Kałuszyn wg grup wiekowych

Struktura ludności wg grup wiekowych (wg stanu 31.12.2023 r.)	Liczba ludności	% udział w ogólnej liczbie
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)	1115	20,08
Ludność w wieku produkcyjnym (kobiety 19-60 lat i mężczyźni 19 -65 lat)	3259	58,10
wiek poprodukcyjny: kobiety > 60 lat i i mężczyźni >65 lat)	1235	22,02

Opracowanie własne

Struktura ludności wg grup wiekowych charakteryzuje się najwyższym udziałem ludności w wieku produkcyjnym, tj. 58,10 % ogółu ludności, dzieci i młodzież do 18 lat stanowi 20,08%, osoby w wieku poprodukcyjnym 22,02 %.

Przyrost naturalny w Gminie

Przyrost naturalny – różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie czasu. Może przyjmować wartości dodatnie albo ujemne. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna – odwrotnie. Dane dotyczące ruchu naturalnego ludności (urodzenia i zgony) w ostatnich pięciu latach przedstawia poniższa tabela.

Przyrost naturalny w Gminie w latach 2019 - 2023

Wyszczególnienie/ rok	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023
Urodzenia	64	49	51	53	47
Zgony	71	81	84	75	57
Przyrost naturalny ogółem	- 7	- 32	- 33	-22	- 10

Opracowanie własne na podstawie danych USC

- Przyrost naturalny w gminie Kałuszyn na przestrzeni lat 2019– 2023 przyjmował wartości ujemne.
- W roku 2023 zarejestrowano 47 urodzeń, tj o 11,32 % mniej urodzeń w stosunku do 2022 roku oraz o 26,56 % mniej w porównaniu do 2019 roku.
- W 2023 roku zarejestrowano 57 zgonów, tj. o 24 % mniej niż w 2022 roku oraz o 19,72 % mniej w porównaniu do 2019 roku.

W 2023 roku 32 mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn zawarło związek małżeński – 16 mieszkańców miasta i 16 z terenu wiejskiego gminy.

Migracje

Saldo migracji jest kolejnym czynnikiem, mającym istotny wpływ na liczbę ludności na danym obszarze. Przeprowadzono analizę migracji ludności w gminie w ostatnich pięciu latach. Na przestrzeni tych lat liczba zameldowań jak i wymeldowań z terenu Gminy ulegała wahaniom. Saldo migracji w Gminie Kałuszyn (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie Gminy a liczbą osób, które się z niej wymeldowały w danym roku) przyjmowało wartości ujemne. Dane dotyczące ruchu migracyjnego ludności przedstawia poniższa tabela.

Migracje na pobyt stały w gminie Kałuszyn

Wyszczególnienie/Rok	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r

Zameldowania	60	33	51	136	96
Wymeldowania	61	107	113	138	126
Zameldowania z zagranicy	0	0	0	1	1
Wymeldowania za granicę	0	0	0	0	0
Saldo migracji	- 1	- 74	- 62	-1	-29

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego

3. Poziom wykształcenia

Opublikowane danych Narodowego Spisu Powszechnego 2021 obrazują poziom wykształcenia „Ludności rezydującej w wieku 13 lat i więcej wg poziomu wykształcenia i płci”. Dane dotyczą osób w wieku 13 lat i więcej. Dane o wykształceniu średnim zawodowym i średnim ogólnokształcącym są ujęte w wykształceniu średnim i policealnym ogółem. Do kategorii międzynarodowej (rezydenci) zalicza się wszystkie osoby mieszkające lub zamierzające mieszkać w danej jednostce nie krócej niż 1 rok. Oznacza to, że w liczbie rezydentów gminy ujęci są stali mieszkańcy (osoby tam zameldowane lub stale mieszkające bez zameldowania), z wyjątkiem tych mieszkańców, którzy wyjechali na okres co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę; osoby przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez karty stałego pobytu) na okres co najmniej 12 miesięcy.

Poziom wykształcenia ludności w wieku 13 lat i więcej w gminie wg danych NSP 2021

Poziom wykształcenia	Ogółem w gminie		Mężczyźni		Kobiety	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
Ogółem	4784	100	2373	100	2411	100
wyższe	690	14,42	220	9,27	470	19,49
średnie i policealne	1556	32,53	723	30,47	833	34,55
zasadnicze zawodowe/branżowe	1375	28,74	829	34,94	546	22,65
gimnazjalne	134	2,80	80	3,37	54	2,24
podstawowe ukończone	801	16,74	402	16,94	399	16,55
podstawowe nie ukończone i bez wykształcenia	179	3,74	86	3,62	93	3,86
nieustalony	49	1,03	33	1,39	16	0,66

Opracowanie własne na podstawie danych GUS, NSP 2021

Wg danych statystycznych: najwięcej osób legitymuje się wykształceniem średnim i policealnym – stanowi to 32,53 % ogółu, w dalszej kolejności 28,74% posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe, wykształcenie wyższe posiada 14,42 %

osób, podstawowe ukończone posiada 16,74 % ogółu, w tej grupie są również osoby uczące się w szkołach ponadpodstawowych, dla których jest brak danych. Osoby które nie ukończyły wykształcenia podstawowego, bądź nie został ustalony poziom wykształcenia stanowią 4,74 % ogółu.

Poziom wykształcenia ludności w podziale na płeć wg danych NSP 2021

Wyszczególnienie	Liczba osób	Mężczyźni	%	Kobiety	%
Ogółem	4784	2373		2411	
Wyższe	690	220	31,88	470	68,12
średnie i policealne	1556	723	46,47	833	53,53
zasadnicze zawodowe/branżowe	1375	829	60,29	546	39,71
Gimnazjalne	134	80	59,70	54	40,30
podstawowe ukończone	801	402	50,19	399	49,81
podstawowe nie ukończone i bez wykształcenia	179	86	48,04	93	51,96
Nieustalony	49	33	67,35	16	32,65

Opracowanie własne na podstawie danych GUS, NSP 2021

Poziom wykształcenia ludności w podziale na płeć charakteryzuje się:

- Wyższym poziomem wykształcenia kobiet: wyższe wykształcenie posiada 68,12 % kobiet, średnie 53,53 %;
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe posiada więcej mężczyzn niż kobiet - 60,29%;
- Wykształceniem na poziomie gimnazjalnym charakteryzuje się więcej mężczyzn – 59,70% niż kobiet – 40,30%;

4. Aktywność ekonomiczna ludności, rynek pracy

Aktywność ekonomiczną ludności w wieku 15 lat i więcej, wg płci i miejsca zamieszkania wg danych Narodowego Spisu Powszechnego (NSP 2021) obrazuje poniższe zestawienie

Liczba ludności Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasto	Teren wiejski gminy
Ogółem	4674	2312	2362	2291	2383
Aktywni zawodowo:	2631	1434	1197	1326	1305
w tym : pracujący	2543	1372	1171	1283	1260
bezrobotni	88	62	26	43	45
Bierni zawodowo	1944	813	1131	907	1037
Nieustalony status na rynku pracy	99	65	34	58	41

Oprac. na podstawie danych NSP 2021.

Wg danych GUS /NSP 2021/ współczynnik aktywności zawodowej /współczynnik określający stosunek osób aktywnych zawodowo do całkowitej liczby ludności w wieku 15-89 lat, im wyższa wartość tego wskaźnika, tym większa część ludzi w wieku produkcyjnym pracuje zawodowo/ wynosi:

- ogółem: 57,5 %; wśród mężczyzn - 63,8%; wśród kobiet - 51,4%;
- w mieście - 59,4%;
- na terenie wiejskim gminy - 55,7%;

Jednym z podstawowych wskaźników rynku pracy jest wskaźnik zatrudnienia.

Wskaźnik ten mówi o procentowym udziale ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej ze względu na wiek, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania itp.). Najczęściej i zgodnie z BAEL (Badaniem Aktywności Ekonomicznej Ludności) wskaźnik zatrudnienia oznacza udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wg danych NSP 2021 wskaźnik zatrudnienia wynosił:

- Ogółem: 55,6 %; wśród mężczyzn – 61,1 %; wśród kobiet – 50,3 %;
- w mieście – 57,5 %;
- na terenie wiejskim gminy – 53,8 %.

Zatrudnienie w podziale na kategorie

Status zatrudnienia uwzględnia podział pracujących na następujące kategorie: pracownicy najemni (zatrudnieni), pracujący na własny rachunek i pracujący w innym charakterze (pomagający członkowie rodzin i pozostali). Pracownicy najemni to: - osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej oraz praktykanci i stażyści, którzy otrzymywali wynagrodzenie za pracę; - osoby wykonujące pracę nakładczą (inaczej chałupniczą); - osoby zatrudnione w rodzinnym gospodarstwie rolnym bądź rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem i jednocześnie otrzymujące za wykonywaną pracę ustalony zarobek lub dochód (niekoniecznie w formie pieniężnej). Pracujący na własny rachunek to: - właściciele, współwłaściciele lub dzierżawcy indywidualnego gospodarstwa rolnego pracujący w tym gospodarstwie; - osoby prowadzące własną działalność gospodarczą poza rolnictwem (zarejestrowaną lub niezarejestrowaną); - agenci we wszystkich systemach agencji; - osoby, które na mocy porozumienia z pracodawcą zarejestrowały własną działalność jako 1-osobowy podmiot

gospodarczy. Do pracujących na własny rachunek zalicza się zarówno pracodawców (osoby pracujące na własny rachunek, które w badanym tygodniu zatrudniały przynajmniej 1 pracownika najemnego) jak i osoby niezatrudniające pracowników. Pozostali pracujący (niesklasyfikowani do innych wymienionych kategorii) i pomagający członkowie rodzin zaliczani są do pracujących w innym charakterze. Pozycja 'ogółem' łącznie z nieustalonym statusem zatrudnienia.

Zatrudnienie w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie:

Lp	Wyszczególnienie kategorii zatrudnienia	Liczba osób	% ogółu zatrudnionych
1.	pracownicy najemni	1 905	74,91
2.	pracujący na własny rachunek – razem,	527	20,72
	w tym:		
	- pracujący na własny rachunek zatrudniający pracowników (pracodawcy)	115	
	- pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników	412	
3.	pracujący w innym charakterze	111	4,37
	ogółem	2 543	100

Oprac. Na podstawie danych NSP 2021

Wśród pracujących pracownicy najemni stanowią 74,91 % ogółu zatrudnionych, pracujący na własny rachunek 20,72 %, pracujący w innym charakterze 4,37%.

Wśród pracujących na własny rachunek, 115 zatrudniało pracowników, co stanowi 21,82 % tej kategorii pracujących, pracujący nie zatrudniający pracowników to 412 osób, co stanowi 78,18 % tej kategorii pracujących.

Bezrobocie

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób bezrobotnych w Gminie Kałuszyn na koniec 2023 roku wyniosła 97 osób, w tym 52 kobiety i 45 mężczyzn. Pod względem wieku bezrobotnych 17 osób było do 25 roku życia, 35 bezrobotnych do 30 roku, 25 osób powyżej 50 lat. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 46.

Liczbę osób bezrobotnych w Gminie w podziale na grupy wiekowe w latach 2021 -2023 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Liczba osób bezrobotnych ogółem	103	101	97
Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia	18	14	17
Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia	31	28	35
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 lat	31	34	25
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	66	51	46

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując zestawienie zauważa się:

- Nieznaczne zmniejszanie się ogólnej liczby bezrobotnych, w 2023 roku liczba bezrobotnych zmalała o 5,83 % w stosunku do 2021 roku;
- Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia w 2022 roku zmalała o 22,22%

w stosunku do 2021 roku oraz wzrosła w 2023 roku o 21,43 % w porównaniu do roku poprzedniego;

- Wzrost bezrobocia wśród osób do 30 roku życia o 12,9 % w 2023 roku w porównaniu do 2021 rok;
- Wśród osób powyżej 50 lat nastąpił wzrost bezrobocia w 2022 roku o 9,68 % w stosunku do 2021 roku, następnie spadek w 2023 roku o 19,35 % w porównaniu do 2021 roku;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych wykazuje tendencje spadkowe – w 2022 roku zmalała o 22,73 % w porównaniu do 2021 roku i w 2023 roku o 19,80 % w porównaniu do roku poprzedniego.

We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Mińsku Mazowieckim i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie Gmina Kałuszyn prowadzi aktywizację osób bezrobotnych. W 2023 roku aktywizacja prowadzona była w następujących formach:

- organizowanie robót publicznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku;
- organizowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych;
- przyjęcie osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy do odbycia stażu w jednostkach organizacyjnych Gminy.

Rynek pracy

Wg danych statystycznych GUS na koniec 2023 roku, wg grup sekcji PKD w gminie Kałuszyn zarejestrowanych było 512 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 499 podmiotów w sektorze prywatnym i 13 w sektorze publicznym.

Formy prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym przedstawia poniższe zestawienie:

sektor prywatny - ogółem	499
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	427
sektor prywatny - spółki handlowe	30
sektor prywatny - spółki cywilne	21
sektor prywatny - spółdzielnie	4
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	17

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą stanowi 85,57 % ogólnej liczby podmiotów gospodarki narodowej.

Podział działalności według PKD prowadzonej przez osoby fizyczne

	sekcji PKD	Ilość podmiotów
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	3
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	28
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
Sekcja F	Budownictwo	77
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	146
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	33
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9
Sekcja J	Informacja i komunikacja	19
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	18
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-
Sekcja P	Edukacja	6
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	15
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa	/S i T/ 24
	O g ó ł e m:	427

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z ogólnej liczby podmiotów prowadzących działalność wg sekcji PKD najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów / Sekcja A/ -34,19 %, budownictwo / Sekcja F / -18,03 %, transport i gospodarka magazynowa / Sekcja H/ - 7,73 %, przetwórstwo przemysłowe / Sekcja C / - 6,56 %, pozostała / Sekcja S i T / -5,62 %.

Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w 2023 roku /wg kryterium liczby pracujących/ przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2023 r.
Mikro przedsiębiorstwa (0 - 9 zatrudnionych)	498
Małe przedsiębiorstwa (10 – 49 zatrudnionych)	18
Średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych)	-
Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (0 - 249 zatrudnionych)	516

Źródło: dane GUS

Udział podmiotów gospodarczych o liczbie pracowników do 9 osób w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON wynosi 96,51 %.

Znaczący rynek pracy stanowią gospodarstwa rolne prowadzone na terenie gminy. Wg danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020 około 5116,73 ha zajmują grunty rolne ogółem, z tego 3854,18 ha użytki rolne, 3701,72 ha użytki rolne w dobrej kulturze, 108,06 ha grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi, 224,26 ha uprawy trwałe. Powierzchnia zasiewów wynosi 2210,98 ha, w tym zasiewy zbóż wynoszą 1 706,93 ha. Na ogólną liczbę 503 gospodarstw indywidualnych, 370 gospodarstw prowadzi sprzedaż własnych produktów rolnych, 133 gospodarstwa prowadzą produkcję rolniczą tylko na samozaopatrzenie żywnościowe.

Liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni rolnej /ha fizycznych/obrazuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ilość
Gospodarstwa rolne ogółem	503
Gospodarstwa rolne do 1 ha włącznie	8
Gospodarstwa rolne 1 - 5 ha	224
Gospodarstwa rolne 5 - 10 ha	160
Gospodarstwa rolne 10 - 15 ha	62
Gospodarstwa rolne 15 ha i więcej	49

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

II. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Burmistrz jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej i zadań gminy określonych przepisami prawa. W 2023 roku Rada Miejska W Kałuszynie kadencji 2018 – 2024 obradowała na 6 sesjach zwyczajnych i podjęła 58 uchwał. Podjęte uchwały dotyczyły:

- organizacji pracy Rady Miejskiej - planu pracy komisji stałych i Rady na 2024 rok – 2 uchwały,
- wyboru sołtysa w sołectwie Nowe Groszki – 1 uchwała;
- zmian Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2023 – 2034 -6 uchwał,
- zmian w budżecie Gminy Kałuszyn na 2023 rok - 6 uchwał,-
- uchwalenia Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024– 2034 i Budżetu Gminy na 2024 rok – 2 uchwały,
- zatwierdzenia sprawozdań finansowych za 2022 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2022 r. – 1 uchwała
- udzielenia burmistrzowi absolutorium – 1 uchwała,

- udzielenia burmistrzowi wotum zaufania – 1 uchwała,
 - uchwalenia gminnych programów rocznych: programu ostonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla mieszkańców Gminy Kałuszyn programu opieki nad zwierzętami, programu współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi – 3 uchwały,
 - przystąpienia Gminy Kałuszyn do realizacji programów rządowych: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2024, „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024 – 2 uchwały;
 - przyjęcia „Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+” - 1 uchwała;
 - uchwalenia gminnych programów wieloletnich: programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2023-2024; gminnego programu ostonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028 – 2 uchwały;
 - w sprawie ustalenia opłat i kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze wsparcia w sferze społecznej w szczególności : w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia oraz odstąpienia od żądania zwrotu wydatków w odniesieniu do świadczeń określonych w ramach wieloletnich rządowych programów "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 -2023 oraz 2024-2028, w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze - 3 uchwały,
 - określenia stawek podatków lokalnych na 2024 rok, dotacji dla zakładu budżetowego na 2024 r, ustalenie wysokości ekwiwalentu dla strażaków ratowników.– 5 uchwał,
 - w sprawie zmiany uchwał dot. emisji obligacji, wyznaczenia inkasenta podatków - 2 uchwały;
 - spraw oświatowych - 2 uchwały,
 - z zakresu utrzymania czystości i porządku – 7 uchwał;
 - spraw z zakresu gospodarowania mieniem komunalnym i gospodarki nieruchomościami: w szczególności wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości, ustalenia opłaty za korzystanie z gminnych obiektów - 4 uchwały;
 - w sprawie zaliczenia drogi wewnętrznej do kategorii dróg gminnych – 1 uchwała;
 - z zakresu planowania przestrzennego – 3 uchwały;
 - wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Kałuszyn do Klastra Energii Powiatu Mińskiego;
 - pozostałe dotyczące trybu powoływania bądź powołania zespołów – 2 uchwały.
- Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, uchwały podjęte przez Radę Miejską opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

III. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W realizacji zadań gminy w 2023 roku uwzględniane były uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie polityki, programy i strategii oraz plany roczne, do których zaliczyć należy w szczególności:

- Strategia Rozwoju Gminy Kałuszyn na lata 2021-2030 przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/263/2022 z dnia 25 lutego 2022 r.
- Program usuwania azbestu z terenu gminy na lata 2012-2032 uchwalony uchwałą Nr XXVII/209/2014 z dnia 28 lutego 2014 r.
- Uchwalenie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe dla miasta i gminy Kałuszyn uchwałą Nr XXX/240/2014 z dnia 27 maja 2014 r. – działania do 2030 roku.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Kałuszyn na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku, uchwalony uchwałą Nr XIII/87/2015 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2015 r.
- Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+”, przyjęty uchwałą Nr XLI/374/2023 Rady Miejskiej,
- Program ochrony środowiska na lata 2016 -2019 z perspektywą na lata 2020-2023 uchwalony uchwałą Nr XXI/133/2016 Rady Miejskiej
- Wieloletni Program Gospodarki Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2021 -2025 przyjęty uchwałą Nr XX/186/2021 Rady Miejskiej z dnia 26 lutego 2021 r.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Kałuszyn do 2025 roku uchwalona uchwałą Nr XXXV/232/2017 Rady Miejskiej z dnia 7 listopada 2017 r.
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2021 -2025 uchwalony uchwałą Nr XXII/199/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.
- Gminny program wspierania rodziny na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/265/2022 z dnia 25 lutego 2022 r.
- Gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” uchwalony uchwałą Nr IV/20/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.
- Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla mieszkańców Gminy Kałuszyn, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej nr XXXVI/ 323/2023 z dnia 21 lutego 2023 r.
- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Kałuszyn na lata 2023-2024, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/319/2023 z dnia 21 lutego 2023 r.,
- Program współpracy Gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 r. przyjęty uchwałą Nr XXXIV/303/2022 z dnia 7 listopada 2022 r. ze zmianą uchwałą Nr XXXV/315/2022 z 29 grudnia 2022 r.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn na 2023 r. przyjęty uchwałą Nr XXXVII/318/2023 Rady Miejskiej z dnia 21 lutego 2023 r.

IV. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

1. Oświata i wychowanie

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Kałuszyn:

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Kałuszynie ze Szkołą Filialną w Chrościcach

Przedszkole Publiczne w Kałuszynie

Wejście główne od ul. Pocztowej

Szkoła z lotu ptaka

Liczbę oddziałów i liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w ostatnich trzech latach, tj. w roku szkolnym 2021/2022, 2022/2023 oraz 2023/2024 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2021/2022		Rok szkolny 2022/2023		Rok szkolny 2023/2024	
	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Przedszkole	6	140	6	133	6	136
Oddziały „0” w szkole podstawowej	4	60	4	88	3	89
Szkoła Podstawowa	28	561	29	577	29	554
Razem	38	761	39	798	38	779

Opracowanie własne

W roku szkolnym 2023/2024 ogólna liczba dzieci w placówkach oświatowych była niższa w porównaniu do roku szkolnego 2022/2023 o 2,38 % i wyższa w stosunku do roku szkolnego 2021/2022 o 2,37 %.

- Średnia liczba dzieci w oddziale przedszkolnym wynosiła - 22,7
- Średnia liczba uczniów w oddziale „0” wynosiła – 29,7;
- Średnia liczba uczniów w szkole wynosiła – 19,1.

Kadra pedagogiczna placówek oświatowych w Gminie wg stopnia awansu zawodowego (Rok szkolny 2023/2024)

Nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego	Ilość nauczycieli	%
Nauczyciele początkujący	4	5,80
Nauczyciele kontraktowi	4	5,80
Nauczyciele mianowani	13	18,84
Nauczyciele dyplomowani	48	69,56
Razem	69	100

Opracowanie własne

Według stopnia awansu zawodowego najliczniejszą grupę kadry pedagogicznej placówek oświatowych stanowią nauczyciele dyplomowani - 68,6 % kadry, nauczyciele mianowani stanowią - 18,84 % kadry, początkujący - 5,80 %, kontraktowi - 5,80 % zatrudnionych.

Dowożenie uczniów do szkół

W roku szkolnym 2023/2024 dowożonych było 266 uczniów do szkoły i oddziałów „0”, co stanowiło ok. 41,37 % ogółu uczniów. Dowóz uczniów wykonywał PKS w Sokołowie Podlaskim. Gmina ponosiła koszt zakupu biletów miesięcznych dla uczniów. Dla bezpiecznego dowozu uczniów zatrudnione są opiekunki. Ponadto realizując zadanie ustawowe z zakresu dowożenia finansowano dowożenie ośmiorga

dzieci do Zespołu Szkół Specjalnych w Ignacowie, jednego dziecka do Szkoły Specjalnej w Nowym Zglechowie, jednego dziecka do młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Józefowie k. Otwocka oraz dwojga dzieci do punktu przedszkolnego w Mińsku Mazowieckim. Łączny koszt dowozu uczniów do szkół i ośrodków w 2023 roku to kwota 386 425,58 zł.

Świetlice szkolne

W Szkole Podstawowej w Kałuszynie funkcjonuje świetlica. Praca świetlicy służy opiece nad dziećmi oczekującymi na rodziców lub na dowóz do domu, czas pracy jest dostosowany do potrzeb dzieci. Szkoła prowadzi dożywianie dla uczniów, posiłki przygotowywane są przez kuchnię szkolną. Z dożywiania korzystało 380 dzieci. Dożywianie prowadzone było przy wsparciu finansowym rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, z dofinansowania którego korzystało 91 dzieci.

W Szkole Podstawowej funkcjonuje gabinet profilaktyki, który jest nieodpłatnie użyczony na potrzeby pielęgniarki szkolnej, pracującej w ramach kontraktu Przychodni Zdrowia z NFZ.

Opiekun dzieci na przejściu zabezpiecza przejście dzieci uczęszczających do placówek na przejściu przez ul. Warszawską /przy skrzyżowaniu z ul. Pocztową/.

Objęcie dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy kształceniem, wychowaniem i opieką

Od początku agresji Rosji na Ukrainę do polskiego systemu oświaty zostały włączone dzieci ukraińskie. Do Szkoły Podstawowej w Kałuszynie w roku szkolnym 2023/2024 uczęszczało 18 uczniów.

Aktywność uczniów Szkoły Podstawowej w projektach i programach edukacyjnych

W Szkole realizowanych było szereg programów i projektów wewnątrzszkolnych i zewnętrznych, w których z powodzeniem brali udział uczniowie Szkoły, zajmując czołowe miejsca i wyróżnienia, w szczególności:

- ✓ VI Ogólnopolski Konkurs Multimedialny „REKLAMA MOJEJ SZKOŁY”,

- ✓ Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Chemicznej dla Szkół Podstawowych,
- ✓ XI Powiatowy Konkurs Ortograficzny dla ósmoklasistów,
- ✓ Kuratorski Konkurs Przedmiotowy z Chemii,
Konkursy recytatorskie
 - ✓ Konkurs recytatorski „Warszawska Syrenka”
 - ✓ Powiatowy Konkurs Pięknego Czytania Poezji i Prozy

- ✓ X Powiatowy Konkurs Recytatorski Jednego Wiersza

- ✓ Konkurs „Stwórz własną książkę”,
- ✓ Powiatowy Konkurs Fotograficzny "ROLA I ŻYCIE DRZEW" pod honorowym patronatem Starosty Mińskiego i Nadleśnictwa Mińsk,
- ✓ Konkurs „Talerz Pełen Zdrowia”,
- ✓ Konkurs matematyczno-informatyczny dla uczniów klas 4-8 SP "InstaLogik",
- ✓ V Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych,

- ✓ „Rodzinny piknik ekologiczny” na boisku Szkoły Podstawowej- projekt realizowany z dofinansowaniem z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie

✓ Konkurs ekologiczny

✓ XIV Powiatowy Konkurs „Z Mitologią za Pan Brat”

✓ XVI Powiatowy Przegląd Patriotyczny „Tu Wszędzie Jest Moja Ojczyzna”

✓ Piąta edycja projektu edukacyjnego „100 x 100” pod hasłem „100 km dla pokoju”

✓ Powiatowy Konkurs Przyrodniczy - „Mali Przyrodnicy”

Prowadzone były działania utrwalające postawy patriotyczne, upamiętniające rocznice walk o Kałuszyn we wrześniu 1939 r., święta narodowe oraz inne okolicznościowe wydarzenia.

„Pamiętamy...”

✓ Udział w akcjach i zbiórkach

RODACY BOHATEROM.PL
FORNITORSKA I KOORDYNATOR ARCA
STOWARZYSZENIE ODBA-WEIMEN

RODACY BOHATEROM
WESPRZYJ BOHATERÓW W POLSCE I NA KRESACH

SKRZYDEŁO MIŁOŚCI
Katuszyn
SERCE SERCU

Zbiórka trwa
13 - 24 marca 2023r.
Szkoła Podstawowa
im. Bolesława Prusa w Katuszynie

WESPRZYJ POLSKICH BOHATERÓW,
WPLAĆ DOWOLNĄ KWOTĘ NA KONTO AKCJI:
41 1440 1185 0000 0000 1283 9308
LUB ODWIEDZ WWW.RODACYBOHATEROM.PL I DOWIEDZ SIĘ JAK MOŻESZ POMÓC

RodacyBohaterom.pl | [Odbawimien.org](https://www.facebook.com/Odbawimien) | [Instagram](https://www.instagram.com/Odbawimien) | [YouTube](https://www.youtube.com/Odbawimien) | [Twitter.com/Odbawimien](https://www.linkedin.com/Odbawimien)

Przedszkole Publiczne w Kałuszynie

Budynek Przedszkola po rozbudowie, widok z placu zabaw urządzonego przy placówce

W dobudowanym skrzydle budynku powstały 4 sale lekcyjne w pełni wyposażone z łazienkami, przestronne korytarze, zaplecze kuchenne wraz z wyposażeniem, zamontowano windę do transportu posiłków i produktów, gabinet terapii pedagogicznej, logopedyczny, sala integracji sensorycznej, która została wyposażona w najnowocześniejszy sprzęt oddziałujący na zmysły: propriocepcji, słuchu, węchu, dotyku i wzroku.

Poza zajęcia obowiązkowymi Przedszkole Publiczne w Kałuszynie organizowało wiele uroczystości okolicznościowych, m.in.: „Pasowanie na Przedszkolaka”, „Spotkanie z Mikołajem”, „Spotkanie opłatkowe”, „Bal Karnawałowy”, Dzień Dziecka”, „ Dzień Mamy i Taty”, spotkań środowiskowych.

Przedszkolaki brały udział w w ogólnopolskich programach i projektach oraz lokalnych uroczystościach patriotycznych – obchody rocznicowe walk wrześniowych pod Kałuszynem, , w szczególności:

- ✓ w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”
- ✓ Edukacyjnym: „Wróbelka Elemelka poznajemy, z nim przygody dzielić chcemy”
- ✓ „Świat zaklęty w bibliotece”

Zajęcia w bibliotece

- ✓ W międzynarodowym projekcie „Z kulturą mi do twarzy”,
- ✓ „Z Kicią Kocią maluchy zmieniają się w Zuchy”
- ✓ We współpracy z SANEPIDEM w Mińsku Mazowieckim pt: „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” oraz Czyste Powietrze Wokół Nas”; „ Skąd się biorą produkty ekologiczne”
- ✓ we współpracy z Agencją Rynku Rolnego o „KUBUSIOWI PRZYJACIELE NATURY”,

Udział w konkursie grantowym „Rosną z matematyką” zorganizowanego przez Fundację mBanku, w wyniku którego znalazło się w gronie zwycięzców

Placówki oświatowe w 2023 roku realizowały projekt MEN w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, na który pozyskały dofinansowanie w kwocie 5.500,00 zł. na zakup książek do bibliotek, nagród w konkursach związanych z rozwojem czytelnictwa, wkład własny gminy realizacji projektu wyniósł 4.375,00 zł.

Wypoczynek letni

Wypoczynek letni w roku szkolnym 2023/2024 był zorganizowany w następujących formach:

- wyjazdy wakacyjne o charakterze sportowym Zakopane/Poronin – 25 uczniów,
- Wyjazdy wakacyjne uczniów: grupa 45 uczniów Zespołu Fleciki - wypoczywała w Stegnie, 40 dzieci z Koła Biblijnego w Bieszczadach, 30 dzieci z zespołów Kasianiecka i Eksplozja wypoczywało na Roztoczu, zwiedzając Lublin, Zamość, Krasnobród.
- półkolonie w Chrościcach – dwa turnusy, w których uczestniczyło 96 dzieci.

W akcji letniej zorganizowanej w wymienionych formach wzięło udział 226 uczniów. Ponadto dzieci korzystały z zajęć wakacyjnych organizowanych przez Bibliotekę i Dom Kultury. Przez cały okres wakacji dla młodzieży były dostępne boiska Orlik i boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej.

Wyniki egzaminu ósmoklasistów

Egzamin uczniów klas ósmych odbył się w dniach 24 – 26 maja 2023 r., Do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 87 uczniów w tym 2 uczniów będących obywatelami Ukrainy, 1 obywatel Białorusi. Obejmował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na poszczególnych etapach edukacyjnych: języka polskiego, matematyki i języka nowożytnego. Egzamin ósmoklasisty ma formę pisemną i jest powszechny, obowiązkowy i zewnętrzny - zakodowane prace sprawdzają egzaminatorzy Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Średnie wyniki egzaminu w Szkole Podstawowej w Kałuszynie, średnie wyniki w powiecie mińskim, województwie mazowieckim oraz w kraju przedstawia poniższe zestawienie.

Wyniki egzaminów rok szkolny 2022/2023

Nazwa przedmiotu	Wyniki SP Kałuszyn w %	Wyniki pow. miński w %	Wyniki woj. mazowieckie w %	Wyniki w kraju w %
Język polski /uczniowie bez dysleksji/	63	69	69	66
Matematyka	44	57	58,6	53
Język angielski	59	69	71	66

Opracowanie własne na podstawie www.cke.gov.pl

Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży

Gala szkolnych orłów w roku szkolnym 2022/2023

Uchwałą Rady Miejskiej w Kałuszynie realizowany jest program stypendialny mający na celu wspieranie rozwoju utalentowanych uczniów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują wysokie osiągnięcia w nauce. Program jest motywacją dla uczniów do pogłębiania wiedzy, wyróżnianiem i promowaniem najlepszych uczniów, mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn. W roku szkolnym 2022/2023 stypendia

Burmistrza Kałuszyna zostały przyznane ośmiu uczniom klas IV – VIII Szkoły Podstawowej za szczególne osiągnięcia w nauce i pracy w samorządzie uczniowskim na łączną kwotę 6.750 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty stypendium szkolne jest świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, udzielanym uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Pomoc w tej formie jest realizowana przez gminę, przy wsparciu finansowym w formie dotacji celowej z budżetu państwa – stanowiącej 80% całego zadania oraz środków własnych stanowiących 20% zadania.

W 2023 roku wydano 35 decyzji w sprawie pomocy socjalnej, przyznano pomoc na kwotę 15.347 zł, w tym z dotacji 12.278 zł.

Dofinansowywanie zwrotu pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. W 2023 roku wydano 5 decyzji, przyznających dofinansowanie pracodawcom na łączną kwotę 45.966,29 zł.

2. Polityka Społeczna

Zadania z zakresu polityki społecznej w gminie Kałuszyn realizowane są przez - Ośrodek Pomocy Społecznej – jednostkę organizacyjną Gminy Kałuszyn; *Ośrodek Pomocy Społecznej /OPS/ w Kałuszynie* realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz innych aktów prawnych, w szczególności: ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy – prawo energetyczne, ustawy o karcie dużej rodziny, ustawy o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ponadto OPS w 2022 roku realizował zadania wynikające z ustaw: ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Do zadań z obszaru polityki społecznej należy zaliczyć także realizację innych zadań, w szczególności wynikających z ustaw:

- ✓ Z ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W tutejszej Gminie opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewnia jednostka organizacyjna -Gminny Żłobek w Kałuszynie.
- ✓ Z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ✓ Z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

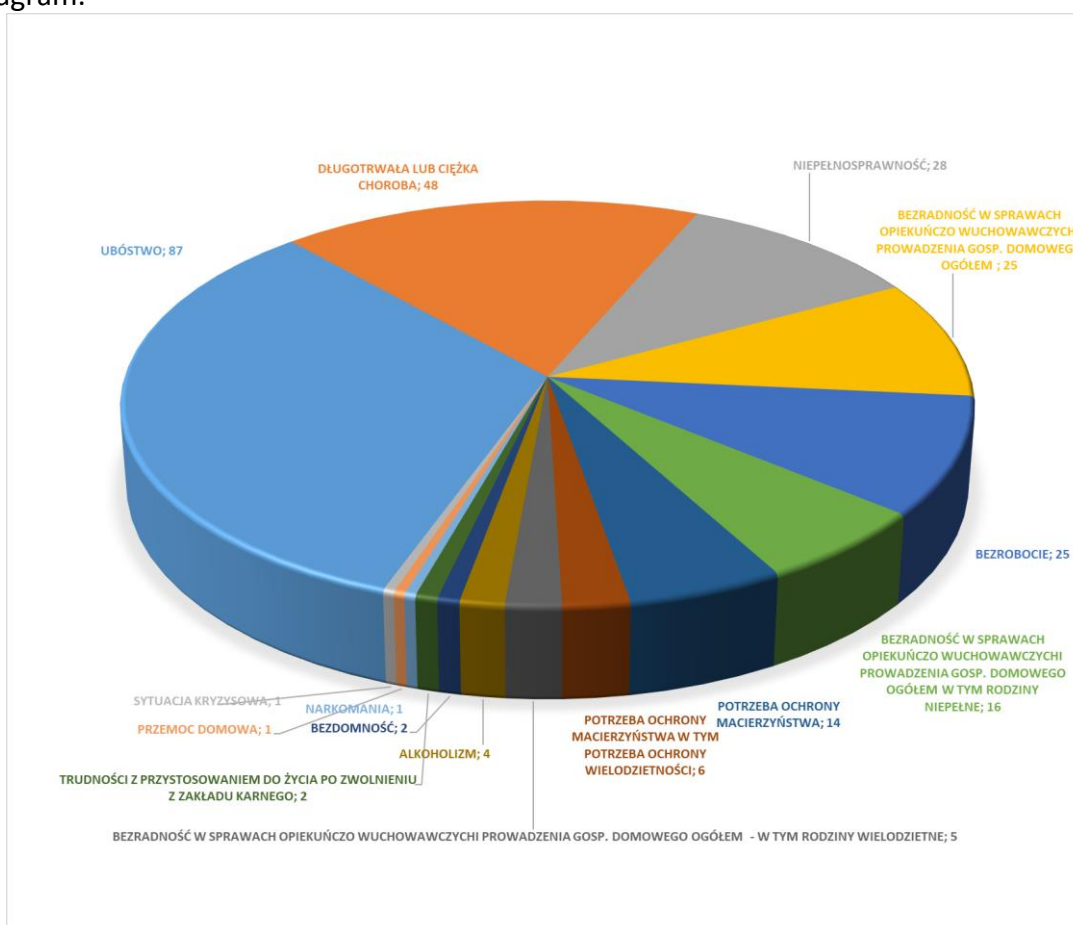
Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii koordynuje pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, zatrudniony w Urzędzie Miejskim w Kałuszynie.

Realizacja zadań z zakresu Pomocy społecznej

Zadania sklasyfikowane w Dziale 852 Pomoc społeczna obejmują w szczególności: wypłatę zasiłków stałych i celowych oraz pomoc w naturze osobom potrzebującym wsparcia, ubezpieczenia zdrowotne, opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, wypłatę dodatków mieszkaniowych, energetycznych, koszty związane z funkcjonowaniem Ośrodka Pomocy Społecznej, realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Głównymi powodami udzielania wsparcia rodzinom z pomocy społecznej w 2023 roku było ubóstwo – 87 rodzin, w następnej kolejności i długotrwała i ciężka choroba – 48 rodzin.

Liczbę rodzin objętych pomocą wg powodów udzielenia wsparcia obrazuje poniższy diagram.

W strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej, jako ośrodek wsparcia dziennego osób starszych funkcjonuje **Klubu „Senior+”** w Kałuszynie. Klub został utworzony przy wsparciu finansowym w ramach rządowego programu „SENIOR +” edycja 2019. Zajęcia organizowane w Klubie ukierunkowane są na aktywizację środowiska seniorów, zmierzają do poprawy jakości życia, przeciwdziałania osamotnieniu, izolacji społecznej i zagrożeniu marginalizacji społecznej. W 2023 roku 35 mieszkańców gminy korzystało z oferty ośrodka wsparcia Klub Senior + w Kałuszynie.

Sala świetlicowa w Klubie Seniora

Spotkanie Świąteczne Klubowiczów

Rodzaj wsparcia oraz podział na zadania własne gminy i zlecone wraz z wysokością wydatkowanych środków finansowych na ich realizację w 2023 r. przedstawiają poniższe zestawienia.

Zadania własne w Dziale pomoc społeczna(852)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń /osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Składka na Ubezpieczenie zdrowotne	232 świadczenia / 21 osób	13 704,31	-	13 704,31
Zasiłki i pomoc w naturze, w tym:	195 osób w rodzinach	<u>112 755,23:</u>	<u>64 288,88</u>	<u>48 466,35</u>
- zasiłki okresowe	20 rodzin	62 104,00	13 637,65	48 466,35
- zasiłki celowe i pomoc w naturze	68 rodzin	50 651,23	50 651,23	-
Dodatki mieszkaniowe	5 rodzin	11 197,70	11 197,70	-
Zasiłki stałe	21 osób	152 291,54	-	152 291,54
Funkcjonowanie OPS		1 422 600,25	1 020 248,74	402 351,51
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – dwie opiekunki	10 podopiecznych	47 628,32	47 628,32	-
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	91 dzieci z 46 rodzin	67 816,50	17 789,50	50 027,00
Pozostała działalność, w tym:		348 061,74	299 097,45	48 964,29
- odpłatność za pobyt 4 osoby w DPS oraz 2 osób w schronisku,	4 osoby	195 925,45	195 925,45	-
-funkcjonowanie Klubu SENIOR+	20 osób	138 395,93	100 000,00	38.395,93
- Korpus Wsparcia Seniorów	8 osób	5 495,00	1.220,00	4 275,00
- dofinansowanie organizacji prac społecznie użytecznych dla 3osób bezrobotnych ,	-	4 460,00	1 952,00	2 508,00
- dożywianie dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym	7 osób	-	-	-
- wypłata jednorazowych świadczeń uchodźcom z Ukrainy	1 osoba	2 100,00	-	2 100,00
300 zł/osobę		1 685,36	-	1685,36
- zasiłek stały dla obywateli Ukrainy				
Ogółem wydatki bieżące:		2 176 055,59	1 460 250,59	715 805,00

Opracowanie własne

Zadania własne w Dziale Pozostałe Zadania w zakresie polityki społecznej (853)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń/osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody,
--------------------------	----------------------	----------------	------------------------	------------------------------

	objętych wsparciem			Budżetu Państwa, inne/
Dodatki węglowe przysługujące gospodarstwom domowym	33 gospodarstw domowych	99 000,00	-	99 000,00
Dodatek elektryczny	16 gosp. domowe	21 000,00	-	21 000,00
Dofinansowanie kosztów asystenta rodziny	1 osoba	6 857,00	-	6 857,00
Ogółem:		126 857,00		126 857,00

Opracowanie własne

W 2023 roku samorząd realizował zadania własne wynikające z ustawy o dodatku węglowym, ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Środki finansowe na ich realizację pochodziły z budżetu państwa.

Zadania własne w Dziale Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona Przeciwpożarowa(754)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń/o osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Wyплата świadczeń pieniężnych za zakwaterowanie i wyżywienie 24 uchodźców z Ukrainy	10 wnioskodawców 66 wniosków	211 240,00	-	211 240,00
Ogółem		211 240,00	-	211 240,00

Opracowanie własne

W 2023 roku OPS realizował zadanie z zakresu wypłaty świadczeń pieniężnych z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy - uchodźców przybyłych w związku z wojną na Ukrainie. O przyznanie świadczeń ubiegało się **10** wnioskodawców, składając łącznie 66 wniosków. Koszt realizacji tego zadania pokryty został z Funduszu Pomocy.

Zadania zlecone w Dziale pomoc społeczna (852)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Dodatki energetyczne	-	-	-	-
Dodatki osłonowe	1 gosp. domowych	250,31	-	250,31
Ogółem:		250,31	-	250,31

Opracowanie własne

Rodzina

Realizacja zadań w Dziale 855 Rodzina obejmowała głównie zadania zlecone związane z realizacją polityki państwa: wypłatę świadczeń wychowawczych, rodzinnych realizację zadania Karta Dużej Rodziny, dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. W systemie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji

związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyką środowiska w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny realizowany był Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kałuszyn na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą Nr XXVIII/265/2022 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2022 r.

W 2023 roku był realizowany Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2021 -2025 uchwalony uchwałą Nr XXII/199/2021. W roku sprawozdawczym prowadzono 13 procedur „Niebieskie karty” w tym 11 zostało wszczętych w roku 2023.

Zadania realizowane w 2023 roku z podziałem na zadania zlecone i własne przedstawia poniższe zestawienie.

Zadania zlecone w dziale Rodzina (855)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń/osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Świadczenia wychowawcze wypłacono 1 rodzinie	81 świadczenia	40 500,00	-	40 500,00
Świadczenia rodzinne		2 060 000,00	-	2 060 000,00
Zasiłki rodzinne z dodatkami	188 rodzin	524 177,00		524 177,00
Świadczenia opiekuńcze na kwotę: - zasiłki pielęgnacyjne - świadczenia pielęgnacyjne - specjalny zasiłek opiekuńczy	90 osób 24 osób 4 osoby	<u>963 564,00</u> 253 826,00 683 078,00 26 660,00		<u>963 564,00</u> 253 826,00 683 078,00 26 660,00
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka „Becikowe”	21 osoby	21 00,00		21 000,00
Świadczenia rodzicielskie	7 osób	91 170,20		91 170,20
Przeliczenie świadczenia „złotówka za złotówkę”/art.5 ust3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	21 osób	49 433,52		49 433,52
Świadczenia alimentacyjne	26 rodziny	190 709,85		190 709,85
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalistyczny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	22 osób	161 485,30		161 485,30
Jednorazowe świadczenie „za życiem”	0	0		0
Pozostałe wydatki związane z realizacją w/w zadań		58 460,13		58 460,13
Karta Dużej Rodziny Wydano 150 kart w formie papierowej i 156 w postaci elektronicznej elektronicznych		1 114,00	-	1 114,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	17 osób	37 133,00	-	37 133,00
Ogółem zadania zlecone:		2 102 500,00	-	2 102 500,00

Świadczenia rodzinne to główne zadania zlecone realizowane w tym dziale, stanowią 98 % ogólnych wydatków

Zadania własne w dziale Rodzina(855)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń /osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Wsparcie rodzin- asystenta rodziny	13 rodzin,	33 922,80	27 065,80	6 857,00
Zwrot do PCPR części wydatków za osoby przebywające w niezawodowych rodzinach zastępczych	8 dzieci	50 871,28	50 871,28	-
Funkcjonowanie Gminnego Żłobka	30 dzieci	900 548,89	900 548,89	-
Pozostała działalność: świadczenia rodzinne oraz rodzicielskie wypłacone w ramach pomocy obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium RP		29 025,50	-	29 025,50
Ogółem zadania własne:		1 014 368,47	978 485,97	35 882,50
Razem wydatki na zadania własne i zlecone		3 116 868,47	978 485,97	2 138 382,50

Opracowanie własne

Do zadań własnych realizowanych w dziale Rodzina należały: funkcjonowanie żłobka Gminnego oraz zadania wykonywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej: zatrudnienie asystenta rodziny, dofinansowywanie wydatków za osoby przebywające w rodzinach zastępczych oraz wypłata świadczeń rodzinnych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium RP w związku z wojną w ich kraju.

Opieka nad dziećmi w wieku od 0 do 3 lat

Gminny Żłobek w Kałuszynie zapewnia opiekę nad 30 dziećmi w wieku do lat 3.

Zajęcia w Żłobku – teatryk, jesienne warsztaty

Wydatki na realizację zadań własnych i zleconych Gminie w obszarze polityki społecznej w 2023 r. przedstawia poniższe zestawienie

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Ogółem zadania własne:	3 528 521,06	2 438 736,56	1 089 784,50
Ogółem zadania zlecone:	2 102 750,31	-	2 102 750,31
Razem wydatki na zadania własne i zlecone	5 631 271,37	2 408 736,56	3 192 534,81

Opracowanie własne

Zadania z obszaru polityki społecznej, poza opieką nad dziećmi do lat 3 realizowane były przez gminną jednostkę organizacyjną Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie. Opiekę żłobkową wykonywał Gminny Żłobek w Kałuszynie.

Poza wymienionymi działami do obszarów polityki społecznej zaliczane są także zadania realizowane w działach:

1. Ochrona Zdrowia (Dział 851) – kwota wydatków w tym dziale to 243666,00 zł, realizowane zadania dotyczą przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii. Realizacja gminnego programu to kwota 242 766,22 zł, została szerzej omówiona przy problematyce Ochrony zdrowia.
2. Edukacyjna opieka wychowawcza (Dział 854), w 2023 roku wydatkowa kwota to 22 513,30 zł i obejmuje udzielanie pomocy materialnej dla uczniów na kwotę 15 346,90 zł pomoc dla uczniów obywateli Ukrainy na kwotę 4 166,40 zł oraz poprawę funkcjonalności placu zabaw w miejscowości Ryczołek.

Na realizację zadań w obszarze polityki społecznej w 2023 roku w gminie Kałuszyn została wydatkowana kwota 5 897 450,67 zł.

Aktywność projektowo-konkursowa

Aktywność projektowo-konkursowa w obszarze polityki społecznej w 2023 roku polegała na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku oceny gmina Kałuszyn realizowała 2 programy osłonowe tj. dodatek osłonowy, węglowy, elektryczny, które objęły 50 gospodarstw domowych na łączną kwotę 120 250,31 zł.

Gmina Kałuszyn uczestniczyła w konkursie ogłaszanym przez MRiPS w ramach Wieloletniego Programu „Senior + na lata 2021-2025” edycja 2023 pozyskano dofinansowanie do działalności Klubu Senior + w Kałuszynie na łączną kwotę 38 400,00 zł w ramach Modułu II Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+.

Realizowano działania w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na kwotę 67 816,50 zł, w ramach programu wsparciem objęto 105 dzieci.

Gmina Kałuszyn w 2023 roku po raz pierwszy przystąpiła do realizacji programu „Korpus Wsparcia Seniorów” – Moduł II. Programem zostało objętych 8 seniorów zamieszkujących na terenie gminy Kałuszyn, z czego 7 to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe i 1 osoba mieszkająca z osobami bliskimi, które mogą zapewnić jej wystarczające wsparcie. Całkowity koszt realizacji Modułu II programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 wyniósł 5 495,00 zł z czego wkład własny wyniósł 1 220,00 zł, a dotacja 4 275,00 zł. Wydatkowanie środków własnych i dotacji zostało przeznaczone na zakup 7 opasek bezpieczeństwa do świadczenia usług „opieki na odległość” oraz usługi systemu polegającej na sprawowaniu całodobowej opieki na odległość nad seniorami przez centrum monitoringu.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania w ramach „Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020”. Podprogram 2021 PLUS Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 PLUS (POPŻ) jest współfinansowany w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Celem programu jest ograniczanie ubóstwa poprzez zwiększenie

bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego. Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków) i dlatego też trafiać będzie do ograniczonej liczby osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie), stanowiąc systematyczne wsparcie. Dystrybucja żywności w ramach ostatniego Podprogramu 2021 Plus w ramach Programu zakończyła się we wrześniu 2023 r.

W ramach Programu Ośrodek dystrybuował żywność dla 250 osób. Łącznie wydano żywności o wadze 4 ton 4160 5 kg, o wartości 30 485,70 złotych.

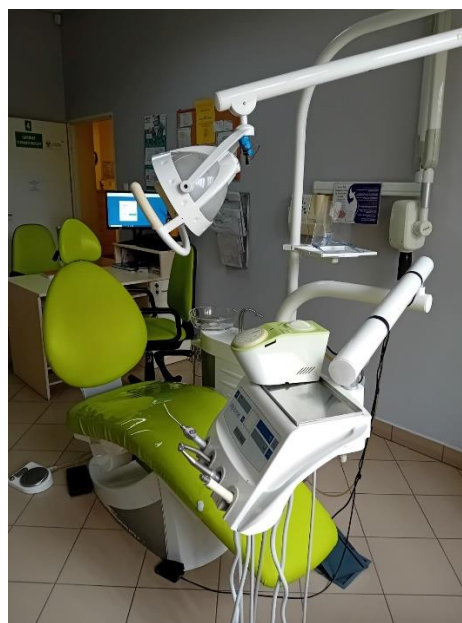
3. Ochrona Zdrowia

Zadania gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców realizowane są przez **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie - Przychodnię Opieki Zdrowotnej.**

Przychodnia prowadzi działalność w dwóch lokalizacjach: przy ul. Wojska Polskiego 24 i przy ul. Warszawskiej 50 w Kałuszynie.

Budynek przychodni Zdrowia przy ul. Wojska Polskiego

Gabinety -lekarski i stomatologiczny

Przychodnia prowadzi działalność w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej wraz z opieką koordynowaną oraz siecią kardiologiczną, leczenia stomatologicznego, rehabilitacji leczniczej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w zakresie ginekologii.

Na potrzeby zakresów wymienionych świadczeń funkcjonują pracownie diagnostyczne, tj. USG, EKG, pracownia Holterowska, punkt pobrań. Zadania realizowane w tym zakresie finansowane są ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Poza kontraktem z NFZ funkcjonuje poradnia urologiczna.

Strukturę organizacyjną Przychodni tworzą następujące komórki organizacyjne:

I. Podstawowa Opieka Zdrowotna

- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;
- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci (chorych);
- Opieka koordynowana (kardiolog, pulmonolog, nefrolog, diabetolog)
- Gabinet profilaktyki zdrowotnej;
- Gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej;
- Gabinet położnej podstawowej opieki zdrowotnej;
- Punkt szczepień;
- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci zdrowych;
- Gabinet diagnostyczno – zabiegowy
- Punkt pobrań;
- Gabinet medycyny szkolnej.

II. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

- Poradnia Ginekologiczno – Położnicza;
- Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy Poradni Ginekologiczno – Położniczej;
- Poradnia Kardiologiczna;
- Poradnia Medycyny Pracy;

III. Stomatologia

- Poradnia Stomatologiczna;

IV. Rehabilitacja

- Poradnia Rehabilitacyjna;
- Pracownia Fizjoterapii;

V. Pracownie diagnostyczne

- Gabinet USG;

- Pracownia EKG;
- Pracownia Holterowska (Holter EKG oraz RR).

- VI. Zespół transportu medycznego – świadczenia zdrowotne udzielane w specjalistycznym środku transportu.
- VII. Pozostałe komórki organizacyjne: rejestracja pacjentów – ewidencja i statystyka, komórka ekonomiczno-finansowa i spraw osobowych, konserwator urządzeń technicznych – kierowca, personel pomocniczy- sprzątaczk.

Od roku szkolnego 2018/2019 opieka pielęgniarki szkolnej zapewniona jest dzieciom w każdy dzień nauki w godzinach od 8.00 – 14.00 /został zwiększony wymiar zatrudnienia pielęgniarki szkolnej w Szkole Podstawowej w Kałuszynie/.

Przychodnia dysponuje ambulansem medycznym Volkswagen Caddy.

W 2023 r. został zakupiony aparat ultrasonograficzny Alpinion XCUBE 70.

Ponadto w obszarze ochrony zdrowia w mieście działają trzy apteki. W Kałuszynie przy ul. Wojska Polskiego 20 stacjonuje Zespół wyjazdowy Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego, należącej do SP ZOZ „RM MEDITRANS” w Siedlcach. Na ukończeniu jest budowa Stacji Pogotowia przy ul. Mickiewicza w Kałuszynie, gdzie docelowo będzie siedziba Zespołu.

Realizacja „Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 roku”.

W celu rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią w gminie działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponadto w Urzędzie Miejskim zatrudniony jest pełnomocnik ds. rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2023 roku Komisja działała w oparciu o uchwalony przez Radę Miejską „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 -2024” – uchwała Rady Miejskiej Nr XXVI /319/2023z dnia 21 lutego 2023 r. Główne cele programu:

- Dalsza aktywizacja instytucji i społeczności gminy, do działań na rzecz minimalizacji skutków społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz wspomaganie działań służących rozwiązywaniu tych problemów.
- Pomoc w wychodzeniu uzależnień osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz pomoc członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu.
- Stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnień poprzez rozwijanie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Promowanie zdrowego, wolnego od alkoholu i narkotyków stylu życia.
- Zmniejszenie dostępności do alkoholu i narkotyków poprzez restrykcyjne przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dla osiągnięcia zakładanych celów realizowane były zadania w zakresie:

1. Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

- Gminna Komisja prowadziła w stosunku do 7 osób postępowanie mające na celu podjęcie przez te osoby leczenia odwykowego alkoholowego, skierowano 2 wnioski do Sądu o spowodowanie przymusowego leczenia odwykowego.
 - Sfinansowano pracę psychologa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Domu Kultury w Kałuszynie, który udziela porad indywidualnych i rodzinnych w sytuacji przemocy w rodzinie i uzależnień od alkoholu i narkotyków.
2. Udzielania rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Prowadziła działalność grupa AA, w czwartki odbywały się spotkania AA-dla osób uzależnionych od alkoholu.
 - Współpracowano z Sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, parafią oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz trzeźwości.
 - Współpracowano z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2023 roku prowadzono 13 procedur „Niebieskiej Karty”, odbyło się 9 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i posiedzenia Grupy Roboczej.
3. Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- W ramach zadania dotyczącego edukacji publicznej nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, publikowano w gazetce szkolnej „Tornister” i „...Kałuszyńskie” artykuły na temat problemów, których powodem jest alkohol i inne uzależnienia.
 - dofinansowano zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie obiektu Zalew Karczunek (nauka pływania, ratownik).
 - Udzielono dotacji na realizację zadań publicznych w 2023 r. w kwocie łącznej 22.000 zł w obszarze „Ochrona i promocja zdrowia oraz profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie patologiom społecznym” na organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć sportowych podmiotom wyłonionym w trybie otwartych konkursów ofert: Uczniowski Ludowy Klub Sportowy w Kałuszynie z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 oraz Klub Sportowy VICTORIA Kałuszyn z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. 1 Maja 53.
 - Udzielono dotacji w kwocie łącznej 8.000 zł na dofinansowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z Gminy Kałuszyn podmiotom wyłonionym w trybie otwartych konkursów ofert:
 - Stowarzyszeniu Inicjatyw Wszelkich „Drzewo Pokoleń” z siedzibą: 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 na realizację zadania pn. „Aktywnie, sportowo i edukacyjnie - integracyjny obóz z programem profilaktyki i uzależnień – Roztocze 2023 r.”
 - Uczniowskiemu Ludowemu Klubowi Sportowemu w Kałuszynie z siedzibą 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4 na realizację zadania pn. „Organizacja pikniku profilaktycznego oraz obozu sportowo-terapeutycznego dla dzieci i młodzieży ” „PORONIN 2023”.
 - Dofinansowano zorganizowanie półkolonii letnich z programem profilaktycznym w Filialnej Szkole Podstawowej Chrościcach dla 96 dzieci.

- Dofinansowano zajęcia dla dzieci w ramach akcji „Lato w mieście”, „Zima w mieście” zorganizowane przez instytucje kultury.
 - W Szkole Podstawowej im. Bolesława Prusa w Kałuszynie prowadzono warsztaty w ramach realizacji programu profilaktycznego „Debata” Programem objęto łącznie 106 uczennic i uczniów. Program profilaktyczny „Debata” był realizowany zgodnie z założeniami i najnowszą aktualizacją autora programu dr. hab. Krzysztofa Wojcieszka.
 - Dofinansowano wyjazdy dzieci i młodzieży, podczas których realizowany był program z zakresu profilaktyki uzależnień.
 - Dofinansowano organizację turniejów, programów profilaktycznych, realizowanych przez placówki oświatowe i inne podmioty / organizacje/, podczas których udostępniano materiały informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania uzależnieniom.
4. W ramach zadania „Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych”.
 - Odbyło się 7 posiedzeń GKRPA w Kałuszynie.
 - W ramach realizacji Gminnego Programu finansowano pracę pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
 - Dofinansowano zorganizowanie pacjentom Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Rudce Świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocnych (pacjentami są często osoby z wywiadem choroby alkoholowej zamieszkujące na terenie naszej gminy).
 - Dofinansowano rocznicowe spotkanie grupy AA „Melodia” w Kałuszynie.
 - Dofinansowano organizację inicjatyw społecznych mających na celu konsolidację społeczności Nowych Groszk i Starych Groszk oraz propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktykę uzależnień wśród mieszkańców.
 5. Podejmowano interwencje w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy poprzez pouczanie przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych o zakazie sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim oraz o obowiązku przestrzegania zakazu spożywania alkoholu w okolicy sklepu.
 6. Prowadzono działania mające na celu pomoc osobom z problemami, ich rodzinom integrowanie ze środowiskiem. Współpracowano w tym zakresie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim i innymi podmiotami.

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 roku wydatkowano kwotę 242.766,22 zł, tj. 100,00 % planowanych w wysokości 242.766,22 zł.

4. Kultura

Zadania gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane są przez samorządowe instytucje kultury: Dom Kultury w Kałuszynie i Bibliotekę Publiczną w Kałuszynie oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami organizacyjnymi gminy i parafią.

Dom Kultury

prowadzi działalność kulturalno-artystyczną skierowaną do różnych grup wiekowych, zaspokajając istotne potrzeby kulturalno-społeczne mieszkańców. Przy DK działa Zespół Międzypokoleniowy Razem, Kreatywny Uniwersytet Dziecięcy, Uniwersytet III Wieku.

Budynek Domu Kultury, (widok przed rozpoczęciem rozbudowy)

Do zajęć stałych organizowanych w Domu Kultury należą: nauka gry na instrumentach, rytmika dla dzieci - zajęcia w ramach Kreatywnego Uniwersytetu Dziecięcego, zajęcia dla słuchaczy UTW, projekcje filmów. Odbývają się tutaj warsztaty muzyczne: Zespołu Międzypokoleniowego „Razem”, Kałuszyńskiej Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II, zespołów „VENEFICA”, „Maki Chłopaki”, Muzyka Końca Lata, warsztaty tematyczne Uniwersytetu III Wieku, spotkania integracyjne, okolicznościowe.

Podczas ferii zimowych i wakacji DK organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży.

Ponadto do wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w roku sprawozdawczym przez Dom Kultury bądź we współpracy należą w szczególności: okolicznościowe koncerty muzyczne, spektakle teatralne dla dzieci i dorosłych, wystawy, programy artystyczne z okazji świąt patriotycznych, organizacja koncertów letnich w Parku Miejskim, Kino Plenerowe, festyn dożynki gminno-parafialne.

Do wydarzeń kulturalnych zorganizowanych w okresie sprawozdawczym przez Dom Kultury bądź we współpracy należą w szczególności:

- wydarzenia okolicznościowe organizowane w DK, w szczególności: koncerty w Sali D K z okazji Świąt Bożego Narodzenia - „Hej kolęda, kolęda” w wykonaniu lokalnych zespołów artystycznych, „Najpiękniejsze kolędy i pastorałki” w wykonaniu Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II,

- bal kostiumowy dla dzieci

- wystawa POWSTANIE STYCZNIOWE, koncert z okazji Dnia Kobiet ,

- koncert „Dla Mamy”

- Koncert pieśni patriotycznych POWSTANIE WARSZAWSKIE

- Dzień Dziecka z Klaunami w Parku Miejskim ,koncert dla dzieci KOSMOKWAKI

FESTYN RODZINNY

Koncert Kosmokwaki

w Parku Miejskim
w Kaluszyńie

animatory
zjeżdżalnie...
atrakcje

Dnia
8.06.2023
godz. 16.00

- Ferie zimowe i zajęcia wakacyjne dla dzieci,

- Przygotowanie spotkań okolicznościowych m.in.: z okazji Dnia Sołtysa, Gminna Olimpiady wiedzy o wiejskim gospodarstwie domowym i przedsiębiorczości,
- Letnie koncerty w parku miejskim: Koncert Zespołu „RAZEM”, Koncert Orkiestry Dętej i zespołu MUZYKA KOŃCA LATA

– koncert Zespołu KARMIN, koncert „Muzyczne pożegnanie lata”.

Koncert rockowy w Parku Miejskim

- Letnie Kino plenerowe w Parku Miejskim

**OBJAZDOWE
KINO PLENEROWE
"KINOMANIAK 23"**

Seanse startują o godz: 19:30

KONKURSY I NAGRODY
Przed seansami animacje i konkursy z nagrodami.

WYGODNE LEŻAKI ★ SMACZNY POPCORN

7.09.2023 r. (czwartek) Wola Cygowska:
"Sekretny świat kotów"

12.09.2023 r. (wtorek) Helenów: "Mój przyjaciel orzeł"

13.09.2023 r. (środa) Sterdyń: "Patryk"

15.09.2023 r. (piątek) Kałuszyn: "Detektyw Bruno"

Informacje dla osób z niepełnosprawnościami: Potrzebujesz pomocy? [Zadzwoń 504 295 613](tel:504295613)
Razem damy radę.

Kino Chmurka **25. MAZOWSZE**

Projekt „Kinomaniak” współfinansowano ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

- Dożynki Gminno-Parafialne – wydarzenie plenerowe,

Wystąpienie Burmistrza Kąkiszyna Pana Arkadiusza Czyżewskiego podczas dożynek

Dzielenie chleba przez gospodarza – Burmistrza Kałuszyna

Koncert Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II podczas Dożynek

- Uroczystości patriotyczne:

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

- Święto Konstytucji 3 Maja

Program artystyczny w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej w Kałuszynie

- Rocznica walk wrześniowych 1939 r. o Kałuszyn- uroczystość organizowana 12 września każdego roku

Uroczystość patriotyczna 12 września 2023 r., na cmentarzu przy Alei Poległych, głos zabiera Burmistrz Kałuszyna Pan Arkadiusz Czyżewski

Warta honorowa przy pomniku poświęconym bohaterskim żołnierzom 6. Pułku, 1. Dywizji Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego poległym w zwycięskim boju o Kałuszyn 12 września 1939 roku

- Święto niepodległości

Pomnik Złotego Ułana

Pomnik Bojownikom o Niepodległość

- Koncert Świąteczny

- Wigilia pod chmurką w Parku Miejskim

Przy organizacji wydarzeń kulturalnych Dom Kultury współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy, parafią, jednostkami gminnymi w szczególności z placówkami oświatowymi.

Biblioteka Publiczna

jest instytucją powołaną do zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn oraz upowszechniania wiedzy, gromadzenia i opracowywania materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu, udostępniania zbiorów bibliotecznych, prowadzenia działalności informacyjno-bibliograficznej, popularyzacji książek i czytelnictwa. Placówka niezmiennie służy mieszkańcom miasta i gminy Kałuszyn realizując wiele ciekawych inicjatyw, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną. Podczas realizacji zadań Biblioteka współpracuje z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, ochotniczą strażą pożarną, Klubem Senior+ w Kałuszynie, Parafią pw. WNMP w Kałuszynie oraz z samorządem.

Siedziba Biblioteki Publicznej

Realizując główne zadania wskazane w ustawie o Bibliotekach Biblioteka Publiczna w Kałuszynie gromadzi zbiory zgodnie z wewnętrzną polityką zakupów. Ogólny stan księgozbioru na koniec roku 2023 roku wynosił 24.531 woluminów. Biblioteka gromadzi również multimedia, których posiada 468 jednostki inwentarzowe (są to: audiobooki, filmy

i programy komputerowe). Wartość zbiorów wynosi: 470.368,16 zł. Wszystkie zbiory, które wpływają do Biblioteki podlegają pełnemu opracowaniu, są skatalogowane w 100% w bazie komputerowej. Na bieżąco aktualizowany jest katalog online. W 2023 r. w centralnej bazie danych zarejestrowanych zostało 1.276 użytkowników, w tym: 1.232 czytelników, wypożyczono na zewnątrz 17.328 woluminów, 454 czasopisma nieoprawne oraz 195 zbiorów specjalnych. Na miejscu w czytelni udostępniono prezencyjnie: 375 woluminów, 30 czasopism nieoprawnych. Z Czytelni Internetowej skorzystało 297 osób. W 2022 roku Biblioteka przystąpiła do Legimi – konsorcjum Mazowieckiego przy Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Na 2023 rok wykupiono całoroczny abonament dla 5 kodów dostępu do platformy ebooków, audiobooków i synchrobooków, łącznie wydatkowano 845 zł. Czytelnicy korzystając z kodów wypożyczyli one-line 637 e-booków i 153 audiobooki. Biblioteka oferuje swoim czytelnikom dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych

ACADEMICA udostępniającej zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej. Placówka zapewnia bezpłatny dostęp do Internetu i Wi-Fi.

Biblioteka prowadzi stronę internetową i fanpage na portalu społecznościowym Facebook oraz kanał na Youtube. Za pośrednictwem strony internetowej czytelnicy mają dostęp do katalogu biblioteki oraz katalogów Bibliotek powiatu mińskiego, Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy oraz do bazy Cyfrowa Biblioteka POLONA.

Biblioteka redaguje, składa oraz kolportuje „...Kałuszyńskie” – informator samorządu Gminy Kałuszyn.

W 2023 roku kałuszyńska księżnica zorganizowała szereg przedsięwzięć promujących literaturę, kulturę i tradycje, które w atmosferze zabawy integrowały lokalną społeczność. Niektóre z nich miały charakter ciągły inne zaś jednorazowy. Biblioteka realizując nowatorskie i niekonwencjonalne działania zaprosiła mieszkańców do uczestnictwa w wielu ogólnopolskich akcjach.

- Pierwszym z nich był III Kałuszyński Orszak Trzech Króli. Było wspaniale, barwnie i klimatycznie. W święto Objawienia Pańskiego kałuszyńską tradycją stało się już odtwarzanie wydarzenia upamiętniającego pokłon królów. „Aktorzy” orszakowych scen, mieszkańcy, parafianie i goście wyruszyli w radosnym orszaku ulicami miasta do stajenki w Parku Miejskim. Wspólnie z mieszkańcami stworzyliśmy klimat tego wspaniałego święta, które poprzez Orszaki Trzech Króli, jako uliczne i największe na świecie Jasełka budują naszą tożsamość, naszą wiarę i Polską Kulturę.

III Kałuszyński Orszak Trzech Króli

- Szczególnym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszyły się XX Obchody Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek. W myśl hasła „Moja, Twoja, Nasza, Mazowiecka – BIBLIOTEKA!” placówka przygotowała dla mieszkańców bogatą i zróżnicowaną

oferę. Tradycyjnie gminne obchody Tygodnia Bibliotek rozpoczęło „Głośne czytanie na drugie śniadanie”, podczas którego samorządowcy przeczytali dzieciom wiersze Aleksandra Fredry – literackiego patrona roku 2023. Nieodłączną częścią święta, jakim jest Tydzień Bibliotek są spotkania z pisarzami. Drugiego dnia obchodów z uczniami z klas Ib, Ic i IIIb spotkała się ceniona pisarka literatury dziecięcej Pani Justyna Bednarek. W trzecim dniu mieliśmy wielką przyjemność gościć wyjątkową Elżbietę Sieradzińską – autorkę powieści popularno-naukowych, kobietę wielu pasji i zamiłowań. W programie Tygodnia Bibliotek znalazły się także zajęcia dla młodzieży. Uczniów klas V ze Szkoły Podstawowej, do Afryki do świata dzikich zwierząt afrykańskich przeniósł podróżnik Robert Gondek. Dzięki współpracy z Wydawnictwem Mamania gościliśmy Złego Kocurka – bohatera serii książek dla początkujących czytelników. Miłośnikom rękodzieła oraz pasjonatom historii dedykowane były warsztaty tematyczne: tworzenia świec sojowych oraz warsztaty historyczno-genealogiczne. Zwieńczeniem całego Tygodnia Bibliotek była niedzielna uczta muzyczna, czyli koncert Orkiestry Na Dużym Rowerze.

- Kolejną imprezą organizowaną przez Bibliotekę był Rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”. To sportowo-kulturalne przedsięwzięcie cieszy się ogromną popularnością wśród mieszkańców miasta, gminy i powiatu. Zorganizowana grupa cyklistów przejechała blisko 20 km przez miejscowości gminy Kałuszyn.
- Meta rajdu zlokalizowana była w Chrościcach na terenie Filialnej Szkoły Podstawowej. Na miejscu zorganizowano szereg atrakcji: smaczny poczęstunek, zabawy i konkursy.

NAKRĘCENI NA MAZOWSZE II - RAJD ROWEROWY

ODJAZDOWY BIBLIOTEKARZ

**3 CZERWCA 2023 R.
(SOBOTA)**

ZAPISY do 31.05.2023 r.
w BIBLIOTECE lub tel. 25 757 60 85
REJESTRACJA 14.00 w BIBLIOTECE
START - 14.30 PARKING BIBLIOTEKI
META - SZKOŁA W CHROŚCICACH

W PROGRAMIE:

- PRZEJAZD TRASĄ około 20 KM
- KONKURS NA NIEBANALNEGO ROWERZYSTĘ
- GRY I ZABAWY
- WSPÓLNE OGNISKO

MILE WIDZIANE

POMARAŃCZOWE ELEMENTY

Partner:
25^{lat} Mazowsze

- 16 czerwca w ramach Ogólnopolskiej Akcji Czytanie na Polanie, polegającej na przeprowadzeniu imprezy czytelniczej na świeżym powietrzu Biblioteka zorganizowała wśród zieleni Parku Miejskiego. Przy śpiewie ptaków i szumie fontanny głośne czytanie dla przedszkolaków bajki i wiersze czytali seniorzy z Klubu Senior+ w Kałuszynie oraz pracownica OPS w Kałuszynie. Był też czas na zabawę i przyjemny słodki dodatek przygotowany przez seniorów oraz Bibliotekę.

- Innym równie ważnym przedsięwzięciem z kalendarza imprez biblioteki jest organizowane corocznie Narodowe Czytanie. 9 września odbyło się 10. jubileuszowe

lokalne „Narodowe Czytanie – kałuszyńskie święto rodzimej literatury – 2023”, które miało wyjątkowy charakter i oprawę. W Parku Miejskim w Kałuszyńce na dużej scenie w okolicznościowej scenografii wybrzmiewały fragmenty „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej w niezawodnej interpretacji władarzy miasta oraz przyjaciół Biblioteki reprezentujących różne instytucje, organizacje i czytelników. Wszyscy czytający „Nad Niemnem” otrzymali podziękowanie w formie statuetki za udział w jubileuszowej edycji i egzemplarz powieści z pamiątkową pieczęcią. Po zakończeniu części literackiej zebrani korzystali z dodatkowych atrakcji jakimi były: zacytana strefa relaksu z kącikiem bookcrossingowym, kawowym z tortem i napojami oraz mobilna strefa zabaw z dmuchańcami, watą cukrową, popcornem, warsztatami kuchni molekularnej oraz animacjami dla dzieci. Najmłodsi korzystali z dmuchanego toru przeszkód i zjeżdżalni Minionek. Na koniec wydarzenia nastąpił gwóźdź programu, białe szaleństwo czyli piana party.

ELIZA ORZESZKOWA
NAD NIEMNEM

**Narodowe Czytanie –
kałuszyńskie święto
rodzimej literatury 2023**

9 września

Godz. 15.00 - Wspólne czytanie "Nad Niemnem" Elizy Orzeszkowej
Godz. 15.45 - Podsumowanie projektu i rozstrzygnięcie konkursu
"Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2023"
Godz. 16.00-19.00 - Rodzinny Piknik

**PARK
MIEJSKI**

**BLOK
3 h / GRATIS**
Dmuchańce,
animacje dla dzieci, malowanie
buziek, warkoczki, tatuaże,
siekłociki, popcorn,
wata cukrowa

**Rodzinny
PIKNIK**

Baw się razem z nami!

2 h Fotobudka 360 - gratis

WATA CUKROWA, POPCORN
STYCUDLARZE
PODSUMOWANIE PROJEKTU

Organizatorzy:

Sponsorzy:

Partner: **25. lat MAZOWSZE**

- W ramach 9. edycji ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek biblioteka zaprosiła czytelników na poetycko-muzyczny wieczór, czyli koncert grupy „Cztery Pory Miłowania”. Wydarzeniu towarzyszyła akcja „Podziel się książkami” zachęcająca czytelników do przynoszenia do bibliotek przeczytanych nowości wydawniczych, klasyki i lektur oraz innych poszukiwanych książek.

Cztery Pory Miłowania

**BLIŻEJ KULTURY
MUZYCZNA
NOC BIBLIOTEK**

07 października 2023 | 18:30
HALA SPORTOWA ul. POCZTOWA 4, Kałuszyn

BEZPŁATNE WEJŚCIÓWKI DO ODEBRANIA
w Bibliotece

Logo of the Public Library in Kałuszyn, logo of the 'NOC bibliotek' project, and a 'Partner' logo with '25' indicating the 25th anniversary of the library.

- Biblioteka Publiczna w Kałuszynie we współpracy z Urzędem Miejskim organizuje od ponad 10 lat imprezę plenerową Noc Świętojańska nad Zalewem Karczunek. W trakcie festynu występują lokalni artyści – dziecięce zespoły działające w Kałuszynie. Dziewczęta z zespołów oprócz pieśni ludowych prezentują obrzęd puszczania wianków nawiązujący do tradycji nocy świętojańskiej. Atrakcją imprezy są koncerty artystów o ogólnopolskiej popularności. W roku 2023 były to zespoły Venefica i Camasutra.

24
CZERWCA
2023 R.

*Noc
Świętojańska*
NAD ZALEWEM KARCZUNEK

PROGRAM:
18.30 OTWARCIE IMPREZY
19.00 SPONTAN
20.00 VENEFICA
20.30 WIANKI W TRADYCI
LUDOWEJ - KASIANIECKA
21.00 CAMASUTRA
22.00 VENEFICA
22.30 FAJERWERKI

DODATKOWE ATRAKCJE:
• Obozowisko powstańcze - rekonstrukcja wystawa.
powstaniec warszawski.
• Animacje dla dzieci, dmuchańce
• Ogródek piwny, słodka

ORGANIZATORZY:

WSPÓLORGANIZATOR:

PARTNERZY:

Kolejną formą pracy realizowaną przez instytucję są cykliczne, odbywające się raz w miesiącu warsztaty tematyczne dla dorosłych oraz dzieci.

- „Kałuszyńskie spotkania z historią” to cykliczne warsztaty historyczno-genealogiczne, podczas których spotykają się dorośli miłośnicy lokalnej historii i genealogii. w pierwszej części uczestnicy zapoznają się z lokalną historią miasta, gminy i parafii zaś w drugiej szukają historii własnego rodu sięgając do źródeł genealogicznych takich jak księgi metrykalne, hipoteczne itp.

- warsztaty „Twórcze Lejdis” – od 2013 roku w naszej Bibliotece działa nieformalna grupa kobiet zrzeszająca osoby, które twórczo i aktywnie lubią spędzać wolny czas. Biblioteka organizuje cykliczne spotkania, mające na celu wspieranie kreatywności, aktywizacji oraz organizacji czasu wolnego kobiet. Oprócz warsztatów rękodzieła biblioteka organizuje wyjazdy na spektakle teatralne.
- „Świat zaklęty w Bibliotece” – jest to projekt realizowany wspólnie z Przedszkolem Publicznym w Kałuszynie od września 2022 roku. Wychowankowie przedszkola uczestniczą w zajęciach, podczas których w oparciu o literaturę, omawiane są różnorodne tematy dotyczące zdrowia, otaczającej nas rzeczywistości, świąt itp. Spotkania mają charakter edukacyjny, łączący w sobie elementy dyskusji, zabawy i nauki.
- „Baśnie i bajeczki” – w projekcie uczestniczą uczniowie klas 0 ze Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Podczas zajęć dzieci poznają różnorodne zagadnienia na podstawie wybranej literatury.
- „Literackie podróże te małe i te duże” – jest to projekt realizowany od października 2017 roku, którym objęci są uczniowie z klasy I-III Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Głównym jego celem jest promowanie czytelnictwa wśród dzieci, wzmocnienie więzi z Biblioteką, rozwijanie zainteresowań czytelniczych łączących literaturę z zajęciami plastycznymi.
- W ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście” biblioteka corocznie organizuje wypoczynek dla dzieci. Tygodniowe zajęcia zimowe odbyły się pod hasłem „Kosmiczne ferie w Bibliotece”. Przeprowadzone zostały gry i zabawy ruchowe, quizy, warsztaty łączące zabawę z edukacją. Największą jednak frajdą okazała się wycieczka do Warszawy gdzie w Centrum Nauki Kopernik dzieci miały okazję do nieskrępowanego eksperymentowania a w Królewskim Ogrodzie Świąteł w Wilanowie do podziwiania świetlnej ekspozycji. Dwutygodniowy letni wypoczynek zorganizowany został pod hasłem „Odlotowe wakacje w Bibliotece”. Dzięki zajęciom plastycznym, kulinarnym, sportowym, edukacyjnym oraz wycieczkom dzieci miały możliwość atrakcyjnie spędzić czas wolny. Uczestniczyły w wakacyjnej akcji edukacyjnej „Sieci@ki na wakacjach”, organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę i Fundację Orange. Pojechały na wyprawę do Lasu Odkrywców – rodzinnego tematycznego parku rozrywki. Dużo radości przysporzyła im wycieczka do Muzeum Be Happy. Nie tylko rozrywkowy ale i edukacyjny charakter miała wizyta w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, podczas której oprócz zwiedzania interaktywnej ekspozycji, dzieci uczestniczyły w warsztatach tworzenia komiksu

o dzieciństwie Piłsudskiego.

Promocja czytelnictwa:

- W 2023 roku Biblioteka kontynuowała kreatywną metodę pracy z dziećmi z wykorzystaniem japońskiego teatryku Kamishibai. Podczas realizacji projektów „Świat zaklęty w Bibliotece”, „Baśnie i bajeczki” oraz „Literackie podróże te małe i te duże” wykorzystując formę pracy z obrazem i tekstem wprowadzamy najmłodszych w świat literatury i teatru, promując ponadto czytelnictwo.
- Systematycznie prowadzone są Lekcje biblioteczne. Wzięty w nich udział dzieci z klas 0. W trakcie zajęć poznały bibliotekę, zasady jej działania i niejednokrotnie wypożyczyły swoją pierwszą książkę.
- Od roku 2019 Biblioteka uczestniczy w sztanदारowej kampanii społecznej Instytutu Książki „Mała książka – Wielki człowiek”. W ramach akcji wydawane są dzieciom bezpłatne wyprawki czytelnicze zawierające książki oraz karty do zbierania naklejek. Akcja ma na celu wyrobienie nawyku czytania od najmłodszych lat.

- Organizacja spotkań autorskich.

21 kwietnia z okazji obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich z czytelnikami kałuszyńskiej Biblioteki spotkała się autorka powieści obyczajowych Katarzyna Bulicz-Kasprzak.

- Organizacja koncertów

19 lutego 2023 odbył się kameralny koncert „Kolory świata” w wykonaniu wybitnego artysty Michała Rudasia znanego z wielu programów rozrywkowych. W klimatycznej scenerii przesympatyczny wokalista zabrał słuchaczy w wielobarwną podróż muzyczną przez różne kultury i gatunki muzyczne.

Różnorodna działalność kulturalna Biblioteki to również Konkursy. Przeprowadzono eliminacje miejsko-gminne do 46. Konkursu Recytatorskiego „Warszawska Syrenka” Kolejnymi cieszącymi się dużą popularnością konkursami były „Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2023” oraz Najaktywniejszy czytelnik w projekcie „Mała książka – Wielki człowiek”.

Biblioteka corocznie bierze udział w programach i grantach oraz korzysta ze wsparcia od sponsorów. W 2023r. budżet Biblioteki został zasilony przez: dotację na zakup nowości wydawniczych ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa w ramach Programu Wieloletniego

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0.” Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek Interwencji 1.1. Zakup i zdany dostęp do nowości Wydawniczych, sześć dotacji ze środków finansowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego na realizację przedsięwzięć kulturalnych, jak również wsparcie rzeczowe w formie wyprawek czytelniczych z Instytutu Książki w ramach realizacji projektu bookstartowego.

Należy podkreślić, że również gminne placówki oświatowe współdziałają przy organizacji szeregu imprez i przedsięwzięć kulturalnych. Występy artystyczne indywidualne uczniów oraz Zespołów Kasianiecka, Fleciki uświetniają uroczystości patriotyczne, okazjonalne, związane z podtrzymywaniem tradycji i zwyczajów.

Na realizację zadań w obszarze kultura i dziedzictwo narodowe w 2023 roku gmina poniosła wydatki w kwocie 1.322.052,93 zł, w tym:

- dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury na realizację zadań statutowych: dla Domu Kultury w wysokości 665.000,00 zł i Biblioteki w wysokości 650.000,00 zł.
- na realizację zadań bieżących wydatki w wysokości 540.656,16 zł przy wsparciu funduszu sołeckiego przeznaczone zostały na doposażenie świetlic wiejskich oraz zakup materiałów i usług w Garczynie Dużym, Milewie, Patoku i Sinołęce.
- na realizację zadań inwestycyjnych kwota 10.638,00 zł dotyczyła rozpoczęcia prac projektowych budowy świetlicy w Mroczkach,

5.Sport i rekreacja

Sport i rekreacja to najbardziej powszechne formy aktywności fizycznej mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jak również osoby dorosłe. Każdego roku analizowane są potrzeby mieszkańców dotyczące tworzenia miejsc do większej aktywności, poprzez uprawianie sportu i rekreacji.

Samorząd Gminy poza bieżącym utrzymaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w 2022 roku podejmował działania celem ulepszenia istniejącej infrastruktury i tworzenia nowej przestrzeni do aktywności ruchowej, korzystając przy tym z zewnętrznych możliwości finansowania, m.in. wojewódzkiego programu dofinansowania rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Gminną bazę sportową stanowią:

- boisko sportowe przy ul.1 Maja w Kałuszynie

boisko sportowe przy ul.1 Maja

- kompleks boisk o sztucznej nawierzchni na terenie przyszkolnym przy ul. Pocztowej w Kałuszynie:
 - boisko do piłki nożnej ORLIK,
 - boisko do siatkówki i koszykówki,
 - kort tenisowy,

- boisko wielofunkcyjne z możliwością gry w piłkę nożną, siatkową, koszykową oraz tenisa ziemnego z bieżnią lekkoatletyczną,

Kompleks boisk przy Szkole Podstawowej

- dwie hale sportowe w budynku szkoły w Kałuszynie ,
- Do aktywności fizycznej i rekreacji służą następujące obiekty gminne:
- na obiekcie zalew Karczunek:
 - kąpielisko,
 - plaża,

- boisko do siatkówki plażowej,
- miejsca do grillowania,
- sauna,
- pomost dla dzieci,
- plac zabaw dla dzieci,
- ścieżka rowerowa,
- siłownia zewnętrzna,

siłownia oraz ścieżka rowerowa

Ścieżka edukacyjna nad zalewem

- plac zabaw w Parku Miejskim,
 - plac zabaw przy Gminnym Żłobku w Kałuszynie
- Na terenie wiejskim gminy do dyspozycji mieszkańców pozostają:
- place zabaw dla dzieci w sołectwach Gołębiówka, Nowe Groszki, Patok, Leonów, Przytoka, Sinołęka, Wąsy, Chrościce / -na terenie przyszkolnym/, siłownie zewnętrzne i place zabaw w miejscowościach Ryczołek, Mroczyki, Milew, Olszewice i Wity.
 - boiska do piłki nożnej przy szkole w Chrościcach, w miejscowości Wąsy oraz na terenie OSP Zimnowoda,
 - stoły do tenisa stołowego, stoły bilardowe w remizo-świetlicach.

W 2023 roku, Gmina prowadziła działania z zakresu kultury fizycznej i sportu we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizatorzy zadań zostali wyłonieni w trybie otwartych konkursów ofert.

Do przedsięwzięć z zakresu kultury fizycznej i sportu realizowanych we współpracy z organizacjami w roku sprawozdawczym należały w szczególności:

1. Uczniowski Ludowy Klub Sportowy działający przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie prowadził zajęcia sportowe i udział w rozgrywkach w piłce nożnej dzieci roczników 2013-2017, pikniki sportowe, obóz sportowo-terapeutyczny wyjazdowy w górach oraz zajęcia z siatkówki dla dorosłych.

2. Klub Sportowy Victoria w Kałuszynie prowadził działania dla młodzieży jak i dorosłych. Do przedsięwzięć organizowanych w roku sprawozdawczym należały w szczególności: zajęcia i rozgrywki z piłki nożnej dzieci i młodzieży roczników 2012-2005 oraz dorosłych, zajęcia z kick-boxingu dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, zajęcia z badmintonu, rozgrywki tenisa ziemnego, organizacja turnieju piłkarskiego firm

i stowarzyszeń oraz pikniku rodzinnego.

Realizowane przedsięwzięcia promują zdrowy styl życia poprzez aktywność fizyczną.

W 2023 r. wydatki bieżące na kulturę fizyczną zostały poniesione w wysokości 158.155,46 zł tj. 91,90 % planowanych w kwocie 172.100,00 zł, w tym dotacje na realizację zadań w trybie otwartych konkursów ofert zostały zaplanowane w wysokości 100.000,00 zł, zrealizowane w pełnej wysokości.

Na terenie nad zalewem Karczunek organizowane były wydarzenia o zasięgu ponad lokalnym.

III TURNIEJ SŁUŻB MUNDUROWYCH W PRZE NOŻNEJ
Im. śl. sierż. Marcina Szypała
 Pod patronatem Komendanta Stożkowskiego i
 Komendanta Wojewódzkiego Kucharskiego
 Starosty Mińskiego

Miejski Obiekt Sportowy w Kałuszynie
 17 września 2023 | godz. 09:00-17:00

W programie:
 Mecze grupowe i finałowe
 Pokaz mistrzy paradyż
 Prezentacja sprzętu służb mundurowych
 Występy chórów

WARKOT®
11. MIŃSKI ZŁOT POJAZDÓW ZABYTKOWYCH
10 WRZEŚNIA 2023

Zalew Karczunek
godz. 14:00

ZALEW KARCUZNEK

08:30 - Złoty w Biatym Złocie (przy wejściu do IMG)
 10:00 - rozpoczęcie zlotu
 11:00 - Konkurs Wależy Jazdy dla młodszych/Nasze Konkurs Elegancji dla aut
 12:30 - ceremonia wręczenia nagród

13:30 - 18:30 - wyjazd na trasę zlotu
 14:00 - 14:30 - przyjazd do Kałuszynie (zalew Karczunek)
 od 14:40 - prezentacja pojazdów, konkursy dla aut
 ok. 17:00 - wręczenie nagród

6. Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo osób i mienia na terenie Gminy Kałuszyn zapewnia Posterunek Policji w Kałuszynie z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 20. Jednostka podlega Komisariatowi Policji w Mrozach, jej praca skoordynowana jest z działaniem Komisariatu Policji w Mrozach.

Siedziba Posterunku Policji

Na podstawie danych przekazanych przez Posterunek Policji w Kałuszynie w 2023 roku w gminie Kałuszyn odnotowano 66 przestępstw, z tego stwierdzono 33 przestępstwa o charakterze kryminalnym.

Ilość zaistniałych zdarzeń w roku sprawozdawczym oraz w latach 2019 -2023 obrazuje poniższe zestawienie sporządzone na podstawie informacji przekazanej przez Posterunek Policji w Kałuszynie:

Lp	Rodzaj zdarzenia	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
1	Przestępstwa o charakterze kryminalnym	14	12	6	30	33
	kradzieże	8	8	4	16	17
	kradzieże z włamaniem do mieszkania	1	2	-	4	2
	kradzieże z włamaniem do innych obiektów / pl. Handlowe	2	1	-	3	3
	kradzieże z włamaniem do pojazdu	1	1	-	-	5
	pobicie			-	1	-
	uszkodzenia mienia	1	0	1	4	6

2	Pozostałe zdarzenia	30	22	23	34	35
	nietrzeźwi kierujący pojazdem	12	5	8	13	12
	wypadki drogowe	6	14	12	15	13
	przestępstwa narkotykowe	7	1	2	5	9
	Samobójstwa	1	0	0	0	1
	uszkodzenia ciała	4	2	1	1	

Zdarzenia drogowe w latach 2019 - 2023

Rodzaj zdarzenia	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Wypadki	6	14	12	15	13
Kolizje	90	75	101	98	96

Opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji

Na przestrzeni lat 2019 -2023 najczęściej zdarzeń drogowych stwierdzono w latach 2021 i 2023. W minionym roku odnotowano więcej j wypadków drogowych niż w 2022 roku i nieco mniej kolizji. W 2023 roku ogólna liczba zdarzeń drogowych w porównaniu do roku 2019 wzrosła o ok. 13,5 %.

W 2023 roku funkcjonariusze Posterunku Policji w Kałuszynie i Komisariatu Policji w Mrozach przeprowadzili 526 interwencji na terenie miasta Kałuszyn, 303 interwencje na terenie gminy w miejscach publicznych i w miejscach zamieszkania.

W celu poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Kałuszyn oprócz wzmocnienia służb przez Zespół Patrolowo- Interwencyjny z Komisariatu Policji w Mrozach w rejonach najbardziej zagrożonych przestępstwami i wybrykami chuligańskimi były kierowane służby pionów kryminalnych Komisariatu Policji w Mrozach i Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim oraz Wydział Ruchu Drogowego KPP Mińsk Mazowiecki.

Na obiekcie sportowym przy ul. 1 Maja w Kałuszynie odbył się II Piknik bezpieczeństwa dla mieszkańców powiatu mińskiego.

Organizator:

OCHOTNICZA STRAŻ
POŻARNA DEBE WIELKIE

Partner:

ZS Mazowsze
SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Partner:

FUNDACJA ENERGA I GRUPA
ORLEN

II PIKNIK BEZPIECZEŃSTWA dla mieszkańców powiatu mińskiego

W programie pikniku:

- Akcja informacyjna na temat:
 - bezpieczeństwo nad wodą,
 - bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
 - cyberprzestępczości
- Pokaz musztry paradejnej
- Prezentacja sprzętu służb mundurowych
- Prezentacja policji rzecznej oraz konnej
- Występy cheerleaderek

Miejski Obiekt Sportowy w Kałuszynie
„Zalew Karczunek”, ul. 1-go Maja

17 września 2023 r. godz. 9:00 – 17:00

W trakcie pikniku odbędzie się
**III Turniej Służb Mundurowych w Piłce Nożnej
im. st. sierż. Marcina Szpyruka**
pod patronatem Komendanta Stołecznego Policji, Marszałka Województwa
Mazowieckiego, Starosty Mińskiego

Program Turnieju:

- 9:00-10:00 Gala Otwarcia Turnieju
- 10:00-16:00 Mecze Grupowe i Finałowe
- 16:00-17:00 Uroczysta Gala Finałowa

KOMENDA
STOLECZNA
POLICJI

KOMENDA POWIATOWA
POLICJI W MIŃSKU
MAZOWIECKIM

POWIAT MIŃSKI

PARTNER:
ZS Mazowsze
SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO

FUNDACJA
ENERGA I GRUPA
ORLEN

OCHOTNICZA
STRAŻ POŻARNA
DEBE WIELKIE

GMINA
KAŁUSZYŃ

DZIAŁARSKIE KOŁO
GOSPODARZE
WIELSKICH
W ŁADZYNIE

Bezpieczeństwo pożarowe oraz likwidację innych miejscowych zagrożeń spowodowanych awariami urządzeń technicznych, kolizjami i wypadkami na drogach, gwałtownymi załamaniami pogody zabezpieczają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta i gminy Kałuszyn:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kałuszynie – włączona do KSRG,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sinołęce – włączona do KSRG,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Falbogach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gołębiówce,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Groszkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olszewicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wąsach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zimnowodzie.

siedziba OSP Falbogi

OSP Gołębówka

OSP Kałuszyn

OSP Olszewice

OSP Sinołęka

OSP Nowe Groszki

OSP Wąsy

OSP Zimnowoda

W 2023 roku na terenie miasta i gminy Kałuszyn odnotowano 176 zdarzeń, tj. spadek o 7,85 % w porównaniu do roku 2022.

W g statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mińsku Mazowieckim odnotowane zdarzenia dotyczyły:

- pożarów - 27, tj o 1 mniej niż w 2022 roku,
- miejscowych zagrożeń (MZ) – 141, tj. o 9,62 % mniej niż w 2022 roku, ;
- Wezwań to alarmów fałszywych – 8,tj o 1 więcej niż w 2022 roku.

Ilość zdarzeń na terenie gminy Kałuszyn w latach 2018 - 2021, do których dysponowane były jednostki OSP obrazuje poniższe zestawienie

Rodzaj zdarzenia	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Požary	27	32	22	28	27
Miejscowe zagrożenia	62	76	103	156	141
Alarmy fałszywe	4	9	7	7	8
Ilość zdarzeń ogółem	93	117	132	191	176

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Pożary wg grup obiektów w latach 2019 – 2023

Wyszczególnienie:	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Obiekty użyteczności publicznej	1	1	0	0	0
Obiekty mieszkalne	7	8	7	7	9
Obiekty produkcyjne	1	0	0	0	0
Obiekty magazynowe	1	1	0	1	1
Środki transportu	7	2	6	3	4
Lasy (państwowe i prywatne)	2	1	0	2	3
Uprawy, rolnictwo	7	17	4	12	8
Inne obiekty	1	2	5	3	2
O g ó ł e m	27	32	22	28	27

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Wśród przyczyn pożarów w 2023 roku najczęstszymi były: podpalenia umyślne -12 ,nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych - 6, urządzeń mechanicznych – 1, wadliwość urządzeń i instalacji elektrycznych- 2, wady środków transportu – 2, nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym – 1, nieostrożność przy wypalaniu pozostałości roślinnych na polach - 1, pozostałe i nieustalone – 2.

Miejscowe zagrożenia wg grup obiektów w latach 2019 – 2023

Wyszczególnienie:	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Obiekty użyteczności publicznej	3	4	32	4	1
Obiekty mieszkalne	14	8	7	18	16
Obiekty produkcyjne	2	0	2	2	0
Obiekty magazynowe	0	0	2	5	0
Środki transportu	21	22	28	28	28
Lasy (państwowe i prywatne)	0	0	0	2	0
Uprawy, rolnictwo	1	2	0	2	4
Inne obiekty	21	40	32	95	92
O g ó ł e m	62	76	103	156	141

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Najczęstszymi przyczynami powstania miejscowych zagrożeń w 2023 roku były: huragan i silne wiatry - 36, niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu - 27, nietypowe zachowanie się zwierząt, owadów stwarzających zagrożenie - 13, gwałtowne opady atmosferyczne - 32, wady środków transportu - 4, nieumyślne działanie człowieka – 1, inne przyczyny – 27, nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych -1. Do wszystkich zdarzeń były dysponowane jednostki OSP.

Wyjazdy jednostek OSP z terenu gminy w 2023 r.

Lp	Jednostka	Požary	MZ	Alarmy fał.	Ogółem
1	OSP Kałuszyn	24	82	6	112
2	OSP Sinołęka	5	34	1	40
3	OSP Olszewice	5	18	4	23
4	OSP Gołębiówka	1	3	0	4
5	OSP Falbogi	2	7	0	9
6	OSP Wąsy	2	12	0	14
7	OSP Zimnowoda	1	4	0	5
8	OSP Grpszki	0	2	1	3

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki.

Najwięcej wyjazdów do akcji /pożary i MZ/ w 2023 roku ma na swoim koncie OSP Kałuszyn – 112, w tym do pożarów 24 wyjazdy, do MZ -82 wyjazdy i 6 wyjazdów na alarmy fałszywe.

OSP Kałuszyn zajęła 6 miejsce w powiecie mińskim pod względem udziału w akcjach po jednostkach OSP Sulejówek, Zamienie, Długa Kościelna, Stanisławów i Dębe Wielkie, miała trzeci w powiecie średni czas przybycia do zdarzeń – 9 min. 05s. po m. Mińsk Mazowiecki i Stanisławowie.

W 2023 roku strażacy OSP z terenu gminy Kałuszyn uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Powiatową PSP w Mińsku Mazowieckim:

- Szkolenie Podstawowe OSP ukończyło: 2 druhów z OSP Kałuszyn, 4 druhów z OSP Sinołęka, 1 druh OSP Falbogi, 7 druhów z OSP Wąsy, 6 druhów z OSP Nowe Groszki, 3 druhów OSP Olszewice.
- Szkolenie kierowców - konserwatorów ukończyło 2 druhów z OSP Kałuszyn, 2 OSP Nowe Groszki, 4 z OSP Olszewice.
- Recertyfikacja uprawnień z zakresu KPP: 1 druh OSP Kałuszyn.

W 2023 roku na ochotnicze straże pożarne zostały poniesione wydatki w kwocie 708 731 zł i dotyczyły w szczególności: realizacji zadań związanych z utrzymaniem sprzętu bojowego w gotowości bojowej, jego eksploatacją, utrzymaniem budynków, wyposażeniem w niezbędny sprzęt, wypłatą ekwiwalentu dla strażaków ratowników za udział w akcjach, ubezpieczenie, badania, szkolenie, zabezpieczenie odzieży ochronnej, zatrudnienia kierowcy w OSP Kałuszyn.

W ramach zadań inwestycyjnych m.in. zakupiono narzędzia hydrauliczne Holmatro dla OSP Olszewice, dofinansowano zakup wyposażenia dla OSP(pojazdu typu Quad dla OSP Falbogi, drona dla OSP Wąsy), wykonano systemu selektywnego wywoływania (alarmowania) w OSP Sinołęka, opracowano projekt przebudowy systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka, wykonano instalacje fotowoltaiczne w OSP Wąsy i Zimnowoda.

W ramach dotacji pozyskanej przez Gminę z Urzędu Marszałkowskiego w kwocie 58 495 zł zakupiono specjalistyczny sprzęt dla jednostek OSP oraz wykonano posadzkę w garażu w OSP Kałuszyn.

Przekazanie

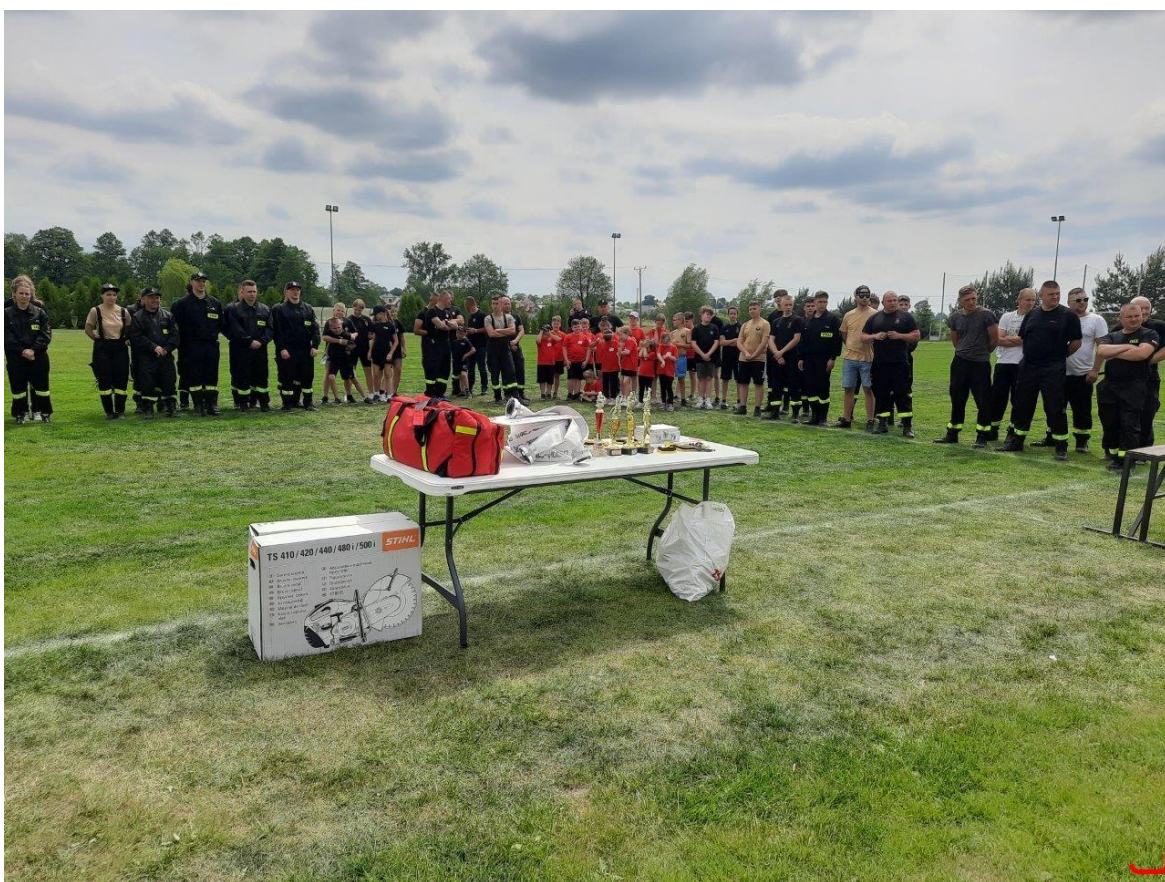
odzieży ochronnej i sprzętu specjalistycznego OSP z terenu gminy Kałuszyn w siedzibie OSP Nowe Groszki. W przekazaniu sprzętu uczestniczą Burmistrz Kałuszyna Pan Arkadiusz Czyżewski oraz z ramienia Województwa wicemarszałek Pani Janina Ewa Orzełowska i Pan Kamil Nalewka.

W dniu 10.06.2023 r. na stadionie w Kałuszynie Zarząd Gminny OSP zorganizował zawody sportowo-pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych szczebla gminnego. Zawody przeprowadzono w dwóch konkurencjach – sztafeta pożarnicza 7x50 m z przeszkodami i ćwiczenie bojowe. W zawodach wzięło udział 8 drużyn w grupie „A” - męskie drużyny pożarnicze (OSP Wąsy, OSP Sinołęka, OSP Falbogi, OSP Kałuszyn, OSP Olszewice, OSP Zimnowoda i OSP Gołębiówka, OSP Groszki) i 1 drużyna w grupie „C” – kobiece drużyny pożarnicze – OSP Wąsy.

Dodatkowo poza regulaminem w zawodach wystartowały Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze z OSP Sinołęka i OSP Falbogi oraz Dziecięca Drużyna Pożarnicza OSP Sinołęka.

Klasyfikacja końcowa zawodów:

Grupa 'A'				
MIEJSCE	Nazwa OSP	sztafeta	bojówka	Suma
1	OSP Kałuszyn	63,84	50,54	114,38
2	OSP Sinołęka	66,21	54,8	121,01
3	OSP Olszewice	76,38	62,53	138,91
Grupa "C" - kobiece drużyny pożarnicze				
1	OSP Wąsy	81,65	83,7	165,35
MDP				
1	DDP Sinołęka	113,56	92	205,56
1	MDP Sinołęka	64,67	51	115,67
2	MDP Falbogi	75,72	66,04	141,76

Gminne zawody sportowo-pożarnicze 10.06.2023 r.

W dniu 09.09.2023 r. na stadionie MOSiR w Mińsku Mazowieckim Zarząd Powiatowy OSP zorganizował zawody sportowo-pożarnicze jednostek OSP szczebla powiatowego. Gminę Kałuszyn w tych zawodach reprezentowały jednostka OSP Kałuszyn oraz OSP Wąsy.

V. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn

Budżet na 2023 rok przyjęty został uchwałą nr XXXV/307/2022 Rady Miejskiej W Kałuszynie z dnia 29 grudnia 2022 r. W ciągu roku dokonywane były zmiany w budżecie uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Kałuszyna. Budżet Gminy Kałuszyn na 2023 r. po stronie dochodów planowany był w wysokości 44.100.816,24 zł, wykonany został w wysokości 34.928.237,48 zł, co stanowi 79,20 % planu. Plan wydatków wynosił 49.297.932,60 zł, wydatki poniesione zostały w kwocie 38.945.897,50 zł, co stanowi 79,00 % planowanych.

Dochody

Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	31.368.496,28	30.482.054,47	97,17	87,27
Dochody majątkowe	12.732.319,96	4.446.183,01	34,92	12,73
Razem:	44.100.816,24	34.928.237,48	79,20	100,00

Strukturę planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Kałuszyn w 2023 r. przedstawia poniższe zestawienie

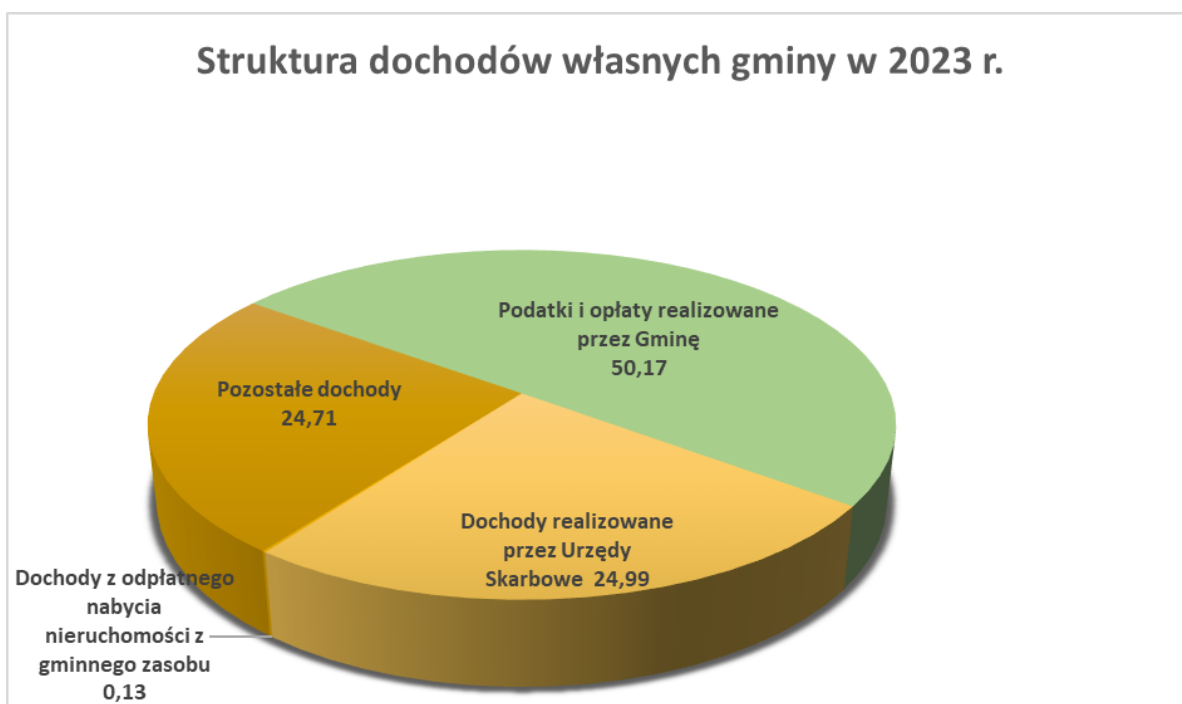
Źródła dochodów	Plan 2023 r.	Wykonanie 2023 r.	Realizacja planu w %	% udział w wykonaniu
Dochody własne	22.334.837,70	15.546.666,76	69,61	44,51
Subwencje z budżetu państwa	7.928.451,00	7.928.451,00	100,00	22,70
Środki i dotacje celowe z budżetu państwa	13.614.186,32	11.453.119,72	84,13	32,79
Środki pozyskiwane z Unii Europejskiej	223.341,22	0,00	0,00	0,00
Dochody ogółem	44.100.816,24	34.928.237,48	79,20	100,00

Największym źródłem zrealizowanych dochodów gminy w 2023 roku były dochody własne, stanowiły 44,51% wykonania, w dalszej kolejności środki i dotacje celowe z budżetu państwa/ na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych gminy / – 32,79 %, subwencje z budżetu państwa stanowiły 22,70 % udziału w dochodach wykonanych.

Źródła (% udział) wykonanych dochodów Gminy Kałuszyn w 2023 roku obrazuje poniższy wykres:

Dochody własne stanowią wpływy z podatków i opłat realizowanych przez Gminę oraz urzędy skarbowe. Strukturę (%) tych dochodów przedstawia poniższy wykres

W dochodach własnych Gminy Kałuszyn ponad połowę – 50,17 % stanowią podatki i opłaty realizowane przez Gminę.

Strukturę wykonanych dochodów własnych Gminy Kałuszyn wg głównych źródeł obrazuje poniższa tabela.

Źródła dochodów własnych	2023 r.	% udział w dochodach realizowanych przez Gminę/US	% udział w dochodach własnych
	Dochody wykonane w zł		
Podatki i opłaty realizowane przez Gminę w tym:	7.799.105,25	100,00	50,17
- Podatek od nieruchomości	5.979.866,17	76,67	
- Podatek od środków transportowych	640.408,00	8,21	
- Podatek rolny	421.665,26	5,41	
- Podatek leśny	139.908,31	1,79	
- Opłata targowa	43.106,00	0,55	
- wpływy z opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	164.858,86	2,11	
- wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	43.317,65	0,56	
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej	164.054,64	2,10	
- wpływy z opłaty skarbowej	20.478,00	0,26	
- wpływy za zajęcie pasa drogowego	145.585,39	1,87	
- odsetki od podatków i opłat	35.856,97	0,46	
Dochody z odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości z gminnego zasobu	20.415,00	-	0,13
Pozostałe dochody	3.842.306,31	-	24,71
Dochody realizowane przez urzędy skarbowe, w tym:	3.884.840,20	100,00	24,99
Udziały w PIT	3.704.805,00	95,37	
Udziały w CIT	78.809,00	2,03	
Wpływy z podatku w formie karty podatkowej	37.030,56	0,95	
Podatek od spadków i darowizn	63.452,64	1,63	
Podatek od czynności cywilno-prawnych	665,00	0,02	
Odsetki	78,00	0,00	
Dochody własne ogółem	15.546.666,76		100,00

W 2023 roku w dochodach własnych najistotniejszą pozycję stanowiły dochody z tytułu podatków i opłat realizowanych przez Gminę – 50,17 %. W tej pozycji dochodów najwyższe wpływy były z podatku od nieruchomości i stanowiły 76,67 %, w dalszej kolejności z podatku od środków transportowych -8,21 %, wpływy z podatku rolnego – 5,41 %. W dochodach realizowanych przez Urzędy Skarbowe w 2023 roku najistotniejszą pozycję stanowią udziały w PIT -95,37 %, następnie udziały w CIT – 2,03

%, podatek od spadków i darowizn - 1,63 %, pozostałe wpływy tj, , podatek od czynności cywilno-prawnych, wpływy z podatku w formie karty podatkowej stanowiły poniżej 1 %. Pozostałe dochody stanowiły 24,99 % - w szczególności były to wpływy z opłat za odbiór odpadów komunalnych, opłat za świadczone usługi przedszkolne, opiekę nad dziećmi do lat trzech, żywienie w placówkach oświatowych, opłat za korzystanie z miejsc parkingowych przy zalewie oraz terenów rekreacyjnych.

Wydatki

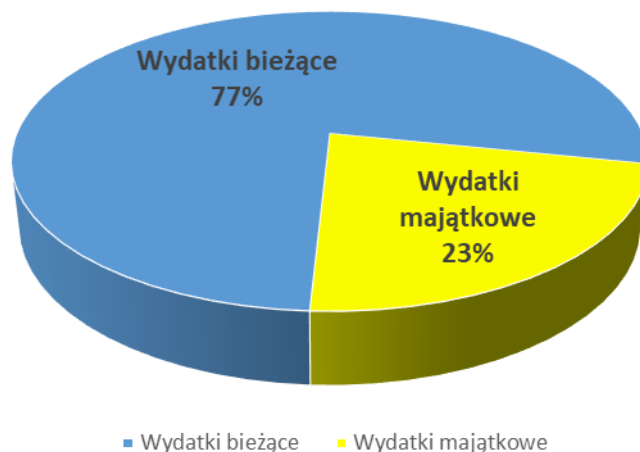
W 2023 roku Gmina ponosiła wydatki związane z realizacją bieżących zadań nałożonych przepisami prawa, zadań zleconych gminie ustawami oraz wydatki na realizację zadań inwestycyjnych.

Strukturę planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Kałuszyn w 2023 r. przedstawia poniższe zestawienie

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków	Wykonanie wydatków	% wykonania planu	% udział Wykonania wydatków bieżących
1	Wydatki bieżące na zadania własne,	30.571.026,84	27.062.463,38	88,52	90,05
2	Wydatki bieżące na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	2.746.335,81	2.745.931,33	99,959	9,14
3	Wydatki bieżące na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Wydatki bieżące finansowane ze środków z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	242.766,22	242.766,22	100,00	0,81
	Razem wydatki bieżące	33.560.128,87	30.051.160,93	89,54	100,00
	Wydatki inwestycyjne	15.737.803,73	8.894.736,57	56,52	
	Wydatki ogółem	49.297.932,60	38.945.897,50	79,00	

Wydatki gminy na realizację bieżących zadań własnych w 2023 roku stanowiły 90,05 % wydatków bieżących, na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych gminie - 9,14 % wydatków bieżących, wydatki na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, które są finansowane z dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowiły 0,81 % wydatków bieżących. Strukturę wydatków Gminy Kałuszyn w 2023 roku w podziale na bieżące i majątkowe obrazuje poniższy wykres.

Struktura wydatków gminy w 2023 r.

Wydatki bieżące stanowiły 77 %, majątkowe 23 % ogółu wydatków budżetu Gminy Kałuszyn.

Strukturę planowanych i zrealizowanych wydatków Gminy Kałuszyn wg układu klasyfikacji budżetowej w 2023 roku obrazuje poniższa tabela.

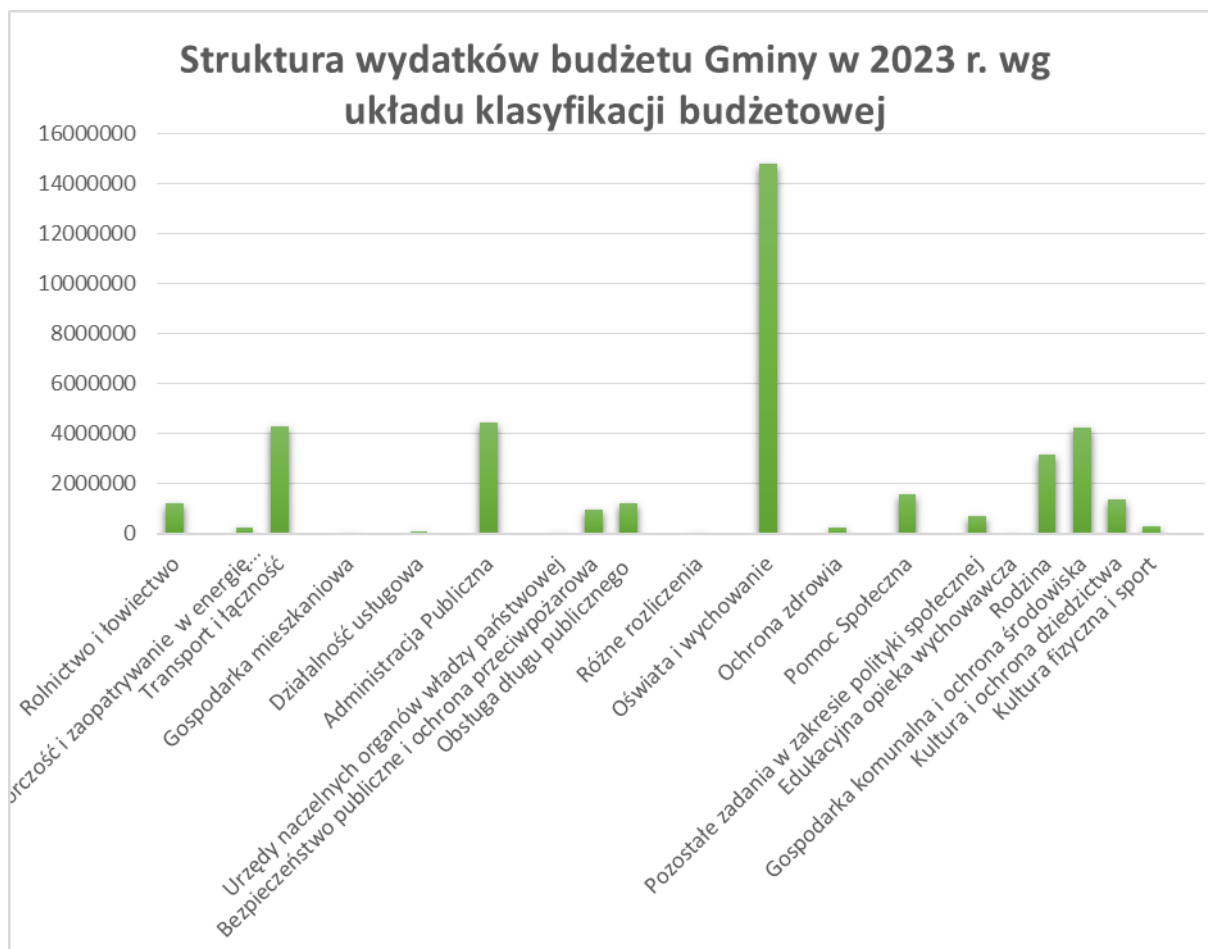
Struktura wydatków budżetu Gminy w 2023 roku wg układu klasyfikacji budżetowej

Dział	Klasyfikacji budżetowej	Plan wydatków w zł;	Wykonanie Wydatków w zł;	Wykonanie planu w %	udział % w ogólnym wykonaniu
010	Rolnictwo i łowiectwo	2214934,47	1229485,37	55,51	3,16
400	Wytwórczość i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	290000,00	265157,20	91,43	0,68
600	Transport i łączność	5877024,23	4273021,69	72,71	10,97
700	Gospodarka mieszkaniowa	60700,00	52247,83	86,08	0,13
710	Działalność usługowa	139707,27	102678,32	73,50	0,26
750	Administracja Publiczna	5219611,80	4441456,62	85,09	11,40
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej	47584,00	47584,00	100,00	0,12
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1535986,95	945409,09	61,55	2,43
757	Obsługa długu publicznego	1290000,00	1190678,86	92,30	3,06

758	Różne rozliczenia	500000,00	0,00	0,00	-
801	Oświata i wychowanie	16261671,97	14826167,62	91,17	38,07
851	Ochrona zdrowia	255766,22	243666,22	95,27	0,63
852	Pomoc Społeczna	1810753,45	1572270,54	86,83	4,04
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	701384,20	700783,19	99,91	1,80
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	59000,00	22513,30	38,16	0,06
855	Rodzina	3239277,41	3155115,39	97,40	8,10
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6540058,74	4227672,04	64,64	10,85
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	2584876,89	1381319,52	53,44	3,55
926	Kultura fizyczna i sport	669195,00	268308,10	40,09	0,69
Ogółem wydatki		49297932,60	38945897,50	79,00	100,00

W ogólnych wydatkach Gminy w 2023 roku największą pozycję stanowiły wydatki w dziale oświata i wychowanie – 38,07 %, których znaczną część (21,53 % w dziale i 8,20 % ogólnych wydatków) stanowiły nakłady poniesione na rozbudowę przedszkola publicznego. Kolejne pozycje stanowiły wydatki w działach: administracja publiczna – 11,40 %, transport i łączność – 10,97 %, gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 10,85 %, rodzina - 8,10 %.

Ogólne wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wg działów klasyfikacji budżetowej obrazuje poniższy wykres:

Nadwyżka Operacyjna

W nauce o finansach publicznych przyjęło się, iż nadwyżkę operacyjną stanowi dodatnia różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Odpowiednio wynik ujemny między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt operacyjny.

Przepisy ustawy o finansach publicznych definiują pojęcia dochodów bieżących i wydatków bieżących budżetu jednostki samorządu terytorialnego (jst). Przez dochody bieżące budżetu jst rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi. Przez wydatki bieżące budżetu jst rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Wynik budżetu operacyjnego ma bardzo istotne znaczenie poznawcze. Stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej jst ilustrując czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Obecnie prawo finansów publicznych (art. 242 ustawy o finansach publicznych) narzuca samorządom terytorialnym obowiązek zrównoważenia budżetu w części operacyjnej jednocześnie dopuszczając możliwość finansowania tej części budżetu jst nadwyżką budżetową z lat ubiegłych oraz wolnymi środkami.

Nadwyżka operacyjna w budżecie Gminie Kałuszyn za 2023 roku wyniosła 430.893,54 zł.

2.Realizacja zadań inwestycyjnych

Nakłady na zadania inwestycyjne w 2023 roku zostały zaplanowane w wysokości 15.737.803,73 zł, zrealizowane w kwocie 8.894.736,57 zł, co stanowi 56,52 % planu i 22,84 % ogólnych wydatków budżetu Gminy.

Nakłady na zadania inwestycyjne poniesione w 2023 roku wg działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie

Dział	Klasyfikacji budżetowej	Nakłady na zadania inwestycyjne w 2023 r. (w zł)	Udział % w ogólnych nakładach
010	Rolnictwo i łowiectwo	801.934,00	9,02
600	Transport i łączność	3.919.285,10	44,06
710	Działalność usługowa	24.222,85	0,27
750	Administracja publiczna	215.175,00	2,42
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	131.604,61	1,48
801	Oświata i wychowanie	3.192.701,35	35,89
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	489.023,02	5,50
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	10.638,00	0,12
926	Kultura fizyczna i sport	110.152,64	1,24
	O g ó ł e m:	8.894.736,57	100,00

W ogólnych nakładach na zadania inwestycyjne w 2023 roku największą pozycję stanowiły nakłady na zadania w dziale transport i łączność - 44,06 % i dotyczyły w szczególności przebudowy dróg gminnych w Mariance, Nowych Groszkach, w Ryczołku (etap opracowania dokumentacji i wykupu gruntów) oraz w mieście ulicy Robotniczej (zadanie realizowane w okresie dwuletnim), opracowania dokumentacji na infrastrukturę drogową na terenie przy zalewie. Kolejną pozycję stanowiły nakłady na zadania w dziale oświata i wychowanie – 35,89 % i dotyczyły rozbudowy budynku przedszkola publicznego w Kałuszynie, zadania rozpoczętego w 2022 roku, realizowanego w roku sprawozdawczym. Realizacja inwestycji jest procesem złożonym, długofalowym, poczynając od koncepcji, wykonania dokumentacji projektowej, uzyskania pozwoleń, poszukiwania i pozyskania źródeł finansowania, poprzez wybór wykonawcy, realizację, uzyskanie pozwoleń na użytkowanie i niejednokrotnie wymaga dłuższego czasu niż rok. Limit wydatków na poszczególne zadania inwestycyjne wykonane za 2023 rok zawarty jest w sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy Kałuszyn za 2023 rok, przedłożonym zarządzeniem Burmistrza Kałuszyna Nr 24.2024 z dnia 27 marca 2024 r. (Tabela nr 4).W dokumencie są wyszczególnione zadania oraz łączne koszty finansowe, planowane i wykonane wydatki w 2023 roku oraz źródła finansowania.

W poniższych tabelach zestawione zostały zadania inwestycyjne wg działów klasyfikacji budżetowej, wysokość planowanych nakładów na realizację zadań ogółem w całym okresie realizacji, wysokość zewnętrznych środków finansowych pozyskanych na realizację zadań oraz nakładów finansowych poniesione w 2023 r.

010 Rolnictwo i łowiectwo:

<ul style="list-style-type: none"> – Budowa dodatkowej studni w Stacji Uzdatniania Wody w Garczynie Dużym, – Opracowanie projektu przebudowy wodociągu w miejscowości Wąsy, – Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gołębiówka, gm. Kałuszyn, – Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów i Ryczołek wraz z oczyszczalnią ścieków, – Budowa dodatkowej studni Nr 3 w Stacji Uzdatniania Wody w Sinołęce 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	801.934,00 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w okresie realizacji	10.987.100,00 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	8.502.000,00 zł

600 Transport i łączność:	
<ul style="list-style-type: none"> – Przebudowa ul. Robotniczej w Kałuszynie (w tym wykup gruntów), – Wykup gruntów pod budowę drogi w Żebrówce, – Opracowanie dokumentacji na infrastrukturę drogową na terenie osiedla domów jednorodzinnych przy zalewie Karczunek, – Przebudowa drogi gminnej we wsi Marianka, – Budowa drogi gminnej we wsi Garczyn Duży, – Budowa i rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Ryczołek, – Przebudowa drogi zapewniającej dojazd do gruntów rolnych we wsi Nowe Groszki gm. Kałuszyn, – Przebudowa ulicy Ogrodowej w Kałuszynie z nawierzchni gruntowej na nawierzchnię asfaltową wraz z budowa infrastruktury (wodno-kanalizacyjnej) 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	3.919.285,10 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w okresie realizacji	14.472.617,57 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	6.190.427,00 zł

710 Działalność usługowa:	
<ul style="list-style-type: none"> – Regionalne partnerstwo samorządów Mazowska dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji - projekt (ASI) 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	24.222,85 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w okresie realizacji	48.975,29 zł

750 Administracja publiczna:	
<ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja infrastruktury UTP oraz sieci teleinformatycznej w budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie, – Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie - opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	215.175,00 zł

Planowane nakłady na realizację zadań ogółem okresie realizacji	495.857,56 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	172.470,00 zł

754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa:	
<ul style="list-style-type: none"> – Wykonanie systemu selektywnego wywoływania (alarmowania) w OSP Sinołęka, – Zakup urządzenia hydraulicznego (HOLMATRO) dla OSP Olszewice, – Dofinansowanie zakupu samochodu typu SUV w wersji nieoznakowanej dla Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim, – Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na nieruchomości użytkowanej przez OSP Wąsy, – Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na nieruchomości użytkowanej przez OSP Zimnowoda, – Dofinansowanie zakupu wyposażenia dla OSP(pojazdu typu Quad dla OSP Falbogi, drona dla OSP Wąsy), – Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii. 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	131.604,61 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w okresie realizacji	679.676,27 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	490.000,00 zł

801 Oświata i wychowanie:	
<ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Kałuszynie (prace budowlane rozpoczęte w 2022 r., w roku 2023 kontynuowane) 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	3.192.701,35 zł
Planowane nakłady na realizację zadania ogółem w okresie realizacji	8.262.232,57 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadania	6.370.000,00 zł

851 Ochrona zdrowia:	
<ul style="list-style-type: none"> – Zakup aparatu HOLTER EKG dla SP ZOZ 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	0,00
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w okresie realizacji	10.000,00 zł

900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska:	
<ul style="list-style-type: none"> – Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej i budowa sieci wodociągowej w Kałuszynie na odcinkach: I. od SUW do Przedszkola, II. od ul. 	

<p>Martyrologii do dawnej bazy GS wraz z dwoma przejściami przez DK2, III. w ul. Jutrzenki, IV. od SUW wzdłuż ul. Chopina do skrzyżowania z ul. 1-go Maja</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wymiana sieci wodociągowej na ul. Mostowej , na odcinku od ul. Trzcianka do ul. Zawoda w Kałuszynie (I etap aktualizacja projektu technicznego i kosztorysu inwestorskiego), – Wykonanie dodatkowych punktów oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy wraz z modernizacją oświetlenia ulicznego (wymiana lamp na energooszczędne), – Wykonanie projektu technicznego na dobudowę oświetlenia ulicznego we wsi Szymony, – Wykonanie przyłącza energetycznego do kontenera mieszkalnego usytuowanego na placu zabaw w Leonowie, – Modernizacja opraw oświetlenia ulicznego na terenie gminy Kałuszyn – Modernizacja oświetlenia ulicznego we wsi Wólka Kałuska, Marianka, Szymony i Żebrówka – Budowa zaplecza socjalnego dla Ratowników nad zalewem "Karczunek" w Kałuszynie - zakończenie – Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na budynku sauny i zaplecza socjalnego na zalewie Karczunek w Kałuszynie, – Prace remontowo - modernizacyjne turystycznego zagospodarowania wokół zbiornika rekreacyjnego w Kałuszynie 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	489.023,02 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w całym okresie realizacji	3.741.928,74 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	304.152,22 zł

921 Kultura i ochrona dziedzictwa:	
<ul style="list-style-type: none"> – Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku Domu Kultury w Kałuszynie, – Budowa świetlicy wiejskiej w Mroczkach - I etap - opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, – Wymiana dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Patoku. 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	10.638,00 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w całym okresie realizacji	5.883.329,32 zł
Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	4.149.991,77 zł

926 Kultura fizyczna i sport:	
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa toru specjalnego - Skateparku w Kałuszynie, – Budowa modułowego toru rowerowego- Pumptrack w Kałuszynie. 	
Nakłady finansowe poniesione w 2023 r.	110.152,64 zł
Planowane nakłady na realizację zadań ogółem w całym okresie realizacji	497.095,00 zł

Zewnętrzne środki finansowe pozyskane na realizację zadań	171.306,00 zł
---	---------------

Łączna kwota planowanych nakładów na realizację zadań inwestycyjnych, wykonanych w 2023 roku wynosi 45.078.812,32 zł.

Na realizację zadań inwestycyjnych Gmina Kałuszyn pozyskała 26.640.347 zł dofinansowania ze środków zewnętrznych w ramach następujących programów i konkursów:

1. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych pierwsza edycja 6.370.000 zł na rozbudowę Przedszkola Publicznego w Kałuszynie;
2. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych edycja druga: 6.640.000 zł na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów i Ryczołek;
3. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych (Edycja trzecia – PGR):
1.862.000 zł na opracowanie programu funkcjonalno –użytkowego i budowa kanalizacji w Gołębiówce;
490.000 zł na opracowanie programu funkcjonalno –użytkowego i wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówce;
4. Program Cyfrowa Gmina:
172.470 zł na modernizację infrastruktury UTP oraz sieci teleinformatycznej w budynku Urzędu;
5. Samorząd Województwa Mazowieckiego:
 - ✓ W ramach Instrumentu Wsparcia zadań ważnych do równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego:
 - 2.000.000 zł na przebudowę ul. Robotniczej w Kałuszynie ;
 - 4.000.000 zł na przebudowę i rozbudowę budynku Domu Kultury w Kałuszynie;
 - 4.000.000 zł na „ Przebudowę ulicy Ogrodowej w Kałuszynie z nawierzchni gruntowej na nawierzchnie asfaltową wraz z budowa infrastruktury”
 - ✓ W ramach programu „Mazowsze dla sportu”:
 - 171.306 zł na budowę toru specjalnego Skateparku w Kałuszynie”
 - 290.000 zł na budowę modułowego toru rowerowego Pumptrack
 - W ramach programu „Mazowsze dla lokalnych centrów integracji”:
149.991,77 zł na wymianę dachu na budynku świetlicy w Patoku;
 - ✓ W ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw:
32.640 zł na modernizację oświetlenia ulicznego we wsi Wólka Kałuska, Marianka, Szymony i Żebrówka;
 - ✓ w ramach funduszu ochrony gruntów rolnych na przebudowę drogi do gruntów rolnych w nowych groszkach 190.427 zł;
6. środki pochodzące z UE - PROW na lata 2014-2020, w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” 109.582,22 zł na operację pt. „Prace remontowo-modernizacyjne turystycznego zagospodarowania terenu wokół zbiornika rekreacyjnego w Kałuszynie”.
7. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - Zadania z zakresu Ochrony powietrza ”Modernizacja oświetlenia oraz wymiana źródeł ciepła”: 141.930 zł na modernizację opraw oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Kałuszyn;

8. Program Wzmocnij swoje otoczenie: 20.000 zł na wykonanie instalacji fotowoltaicznej na budynku sauny nad zalewem.

Przebudowa ulicy Robotniczej w Kałuszynie

modernizacja oświetlenia

3.Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/

Idea budżetu obywatelskiego polega na tym, że mieszkańcy mają możliwość decydowania o wydatkowaniu środków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a ustawa o samorządzie gminnym od 2019 roku nałożyła obowiązek tworzenia budżetów obywatelskich w gminach będących miastami na prawach powiatu.

Formą budżetu obywatelskiego są fundusze sołeckie, których możliwość wyodrębnienia przez radę w budżecie gminy dała ustawa o funduszu sołeckim z dnia 20 lutego 2009 roku, zastąpiona ustawą z 21 lutego 2014 roku. O wyodrębnieniu w budżecie gminy funduszu sołeckiego decyduje rada gminy, zaś o przeznaczeniu środków na określone

przedsięwzięcia decydują sami mieszkańcy. Rada Miejska w Kałuszynie wyraziła zgodę na wyodrębnienie funduszu sołectkiego od początku powstania tego mechanizmu finansowania aktywności obywatelskiej.

Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które wskazali mieszkańcy poszczególnych sołectw i są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia, bądź na wydatki związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Ta forma partycypacji społecznej stwarza warunki do szczególnego aktywizowania mieszkańców, skłania ich do uczenia się podejmowania wspólnie decyzji, na co mają być skierowane środki publiczne wyodrębnione w budżecie gminy.

Do realizacji w ramach funduszu sołectkiego w 2023 roku 26 sołectw zgłosiło 44 przedsięwzięcia. Na ten cel w budżecie gminy została wyodrębniona kwota 438.169,63 zł. Zrealizowanych zostało 38 przedsięwzięć, na które wydatkowano kwotę 356.090,20 zł.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołectkiego dotyczyły w szczególności: wymiany lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne, dobudowy oświetlenia ulicznego, wykonania instalacji fotowoltaicznej na nieruchomościach użytkowanych przez OSP, poprawy stanu dróg gminnych, zakupu sprzętu na wyposażenie świetlic, remizo-świetlic oraz sprzętu sportowego do aktywności ruchowej na terenie przy świetlicach, na zakup sprzętu ochrony przeciwpożarowej i odzieży ochronnej dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

VI. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

1. Stan mienia komunalnego Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2023 roku

Wartość majątku gminy Kałuszyn wg stanu na 31.12.2023 roku wynosiła – 104.250.713,91 zł, tj. zwiększyła się o 6.525.151,49 zł - o ok 6,68 % w stosunku do wartości z końca 2022r. /początku 2023 r.

Wartość zaewidencjonowanego mienia w poprzednich latach przedstawiała się następująco:

- wg stanu na 31.12.2018 r. – 77 467 694,00 zł;
- wg stanu na 31.12.2019 r. – 83 231 960,43 zł;
- wg stanu na 31.12.2020 r. – 84.786.453,63 zł;
- wg stanu na 31.12.2021 r. – 88 315 613,65 zł;
- wg stanu na dzień 31.12.2022 r. – 97.725.562,42 zł.

Użytkownikami mienia komunalnego gminy Kałuszyn są:

1. Urząd Miejski w Kałuszynie	- 94.135.809,22 zł
2. Szkoła Podstawowa w Kałuszynie	- 5.972.503,18 zł
3. Przedszkole Publiczne w Kałuszynie	- 933.246,46 zł
4. Dom Kultury w Kałuszynie	- 677.191,56 zł
5. Biblioteka Publiczna w Kałuszynie	- 505.933,55 zł
6. Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie	- 1.018.612,52 zł

7. Żłobek Gminny - 1.007.417,42 zł
8. SP ZOZ Przychodnia Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie - 3.242.509,27 zł

Razem: 104.250.713,91 zł

**2. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 r.
wynikający z własności praw majątkowych gruntów komunalnych**

- Pozostające w zasobie (w ha): grunty rolne - 133,2652
 - lasy - 3,7078
 - tereny pod budynkami - 15,2686
 - pod drogami publicznymi - 19,9797
 - pozostałe tereny i drogi wewnętrzne - 13,0188
- Przekazane w trwały zarząd (w ha) - 1,8302
- Będące w użytkowaniu wieczystym pod zabudowę
jednorodzinną i pod działalnością gospodarczą (w ha) - 4,8892;

**3. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym gminy od Skarbu Państwa (w ha)
- 0,1169;**

4. Grunty będące we władaniu Gminy Kałuszyn:

- grunty rolne (w ha) - 1,70
- drogi wewnętrzne (w ha) - 21,5120
- Pozostałe grunty (w ha) - 68,9858
- Grunty pod wodami (w ha) - 0,0832

5. W 2023 roku nie zbywano nieruchomości gruntowych;

6. Informacja o nabyciu gruntów za odszkodowaniem do zasobu gminnego pod drogi gminne:

- w mieście Kałuszyn – 16 działek pod ul. Ogrodową o ogólnej powierzchni 0,3658 ha,
- w miejscowości Ryczołek - 28 działek o ogólnej powierzchni 0,9390 ha,
- w miejscowości Żebrówka zostało wydzielonych 38 działek o łącznej powierzchni 0,0367 ha na poszerzenie drogi gminnej, stanowiącej działkę o nr ewid. 398.

7. Informacja o stanie gruntów przekazanych w dzierżawę, stanowiących mienie Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2023 roku.

- Grunty przekazane w dzierżawę o powierzchni 0,2166 ha w tym:
 - na cele usługowo-handlowe (pod pawilony handlowe, ogródki gastronomiczne – nad zalewem, parkingi, pod tymczasowe garaże);
 - grunty przekazane w dzierżawę pod uprawy polowe 0,10 ha.

Gminne zasoby mieszkalne

Zasoby mieszkaniowe Gminy stanowi 88 lokali komunalnych znajdujących się w budynkach wielomieszkaniowych w mieście – w 24 budynkach, w tym 10 budynków to wspólnoty mieszkaniowe, w których zostały wyodrębnione lokale mieszkalne. Lokalami mieszkalnymi i użytkowymi administruje Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie. Stan komunalnych zasobów mieszkalnych i użytkowych na koniec 2023 roku przedstawia

się następująco:

Budynki wspólnotowe z udziałem Gminy			
Ilość lokali mieszkalnych komunalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
43	1.564,39	-	-
Budynki Gminne			
Ilość lokali mieszkalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
45	1.289,32	3	149,28

Sprzedaż lokali mieszkalnych

W 2023 roku sprzedany został 1 lokal mieszkalny o powierzchni 38 m² w mieście Kałuszyn wraz z udziałem w gruncie na rzecz dotychczasowego najemcy z zastosowaniem 50 % bonifikaty. Uzyskana kwota ze sprzedaży lokalu - 19.725,00 zł.

Informacja o nieruchomościach, budynkach i budowlach będących w użytkowaniu jednostek organizacyjnych gminy w związku z realizacją ich celów statutowych:

1. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2776/1 o powierzchni 0,4917 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem biurowym o pow. zabudowy 297 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 132 m² w użytkowaniu Urzędu Miejskiego w Kałuszynie;
2. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3521 o powierzchni 0,0680 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 39, zabudowana budynkiem o pow. zabudowy 232 m² w użytkowaniu Biblioteki Publicznej w Kałuszynie;
3. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3518 o pow. 0,3069 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 45, zabudowana budynkiem funkcyjnym kultury o pow. zabudowy 439 m² oraz budynkiem gospodarczym o pow. 31 m² i budynkiem przemysłowym o pow. 23 m² w użytkowaniu Domu Kultury w Kałuszynie;
4. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2796/1 o powierzchni 1,7659 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej 4, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Ponadto w użytkowaniu szkoły są budynki o pow. 27, 26 i 40 m² będące zapleczem infrastruktury sportowej na terenie szkolnym oraz działka oznaczona nr ewid. 2792//5 o pow. 0,0978 zabudowana budynkiem hali sportowej o pow. zabudowy 450 m²;
5. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 51 o powierzchni 1,21 ha położona w Chrościcach, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej;
6. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2792/2 o powierzchni 0,4488 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem przedszkola o

pow. zabudowy 259 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 29 m² w użytkowaniu Filii SP w Chrościcach;

7. Zabudowana nieruchomości oznaczona nr ewid. 3532/2 o pow. 0,2996 ha przy ul. Wojska Polskiego przekazana w używanie SP ZOZ Przychodni Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie;
8. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3532/2 o powierzchni 0,2996 ha położona w Kałuszynie przy ul. Zamojskiej 13, zabudowana budynkiem w użytkowaniu Gminnego Żłobka w Kałuszynie /pow. terenu 1000 m² i pow. budynku 209 m² /;
9. Budynki mieszkalne, w których znajdują się lokale komunalne przy ul. Kościelnej 4, ul. Mickiewicza 8, 6, Ul. Mostowej 4, 6, ul. Trzcianka 54, 65, ul. Warszawskiej 10, 29, 11, 17,59, 32, ul. Wojska Polskiego 7, 14, 16, 36, 43, 53, ul. Zamojskiej 9,15, Pl. Kilińskiego 5, ul. Polna 2, Pocztowa 4 oraz wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej przy ul. Wojska Polskiego 20 / na działkach oznaczonych nr ewid. 3540 o pow. 919 m² - pod budynkiem i nr 3541/1 o pow. 264 m² dojazd do budynku / są w administrowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.
10. **Nieruchomości przekazane w trwałą zarząd:** Oczyszczalnia ścieków w Olszewicach zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 124/2 przekazana w trwałą zarząd do Zakładu Gospodarki Komunalnej.

Na dochody uzyskane przez gminę w 2023 roku z majątku z tytułu sprzedaży mienia, użytkowania wieczystego działek budowlanych oraz najmu i dzierżawy składały się:

- wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego w łącznej kwocie netto – 20.415,00 zł.
 - wpływy z użytkowania wieczystego działek – 32.160,11 zł,
 - wpływy za dzierżawę działek położonych w Kałuszynie wykorzystywanych na cele gospodarcze – 16.632,28 zł
 - wpływy za dzierżawę terenów łowieckich – 6.211,31 zł
 - wpływy za dzierżawę terenów przy zalewie "Karczunek „ - 43.668,00 zł
 - wpływy uzyskane za wejście i korzystanie z parkingów , kąpieliska oraz urządzeń będących na wyposażeniu terenu – 173.782,75 zł
 - za zajęcie pasa drogowego – 145.585,39 zł.
 - czynsz za najem powierzchni pod sklepik szkolny w szkole podstawowej – 1.219,50 zł
- łącznie do budżetu gminy w 2023 r. wpłynęło – 439.674,34 zł.

Ponadto wpływy z przekazanego do użytkowania majątku uzyskał Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie -zakład budżetowy Gminy administrujący lokalami komunalnymi i użytkowymi w wysokości 122.514,39 zł (z wynajmu lokali mieszkalnych – 93.667,90 zł, z lokali użytkowych 15.945,00 zł, z tytułu bezumownego korzystania z lokalu 7.040,37 zł), z tytułu opłat remontowych – 5.861,12 zł.

VII. OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

W gminie występują głównie słabo urodzajne gleby V i VI klasy: bielcowe szczyrki

i gleby piaszczyste. Pod względem klimatycznym tereny gminy należą do dzielnicy środkowej, nie posiadają terenów o odrębnych cechach mikroklimatycznych.

Materiał tworzący wyżynę stanowią głównie piaski i żwiry, a także gliny i torfy. Nie występują tu bardziej wartościowe bogactwa mineralne. Z surowców mineralnych występujących na omawianym terenie główną rolę odgrywają surowce budowlane: bogate pokłady żwirów i pas gliny zwałowej. Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża żwiru w rejonie miejscowości Przytoka, Kazimierzów, Olszewice, Ryczołek. W 2023 roku w eksploatacji było 12 obszarów górniczych.

Na terenie miasta i gminy nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń gleby i ziemi ze źródeł przemysłowych.

Na terenie gminy prowadzone są jednak inwestycje, które mogą znacząco wpływać na środowisko. Urząd rozpatrując wnioski Inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w procedurze inwestycyjnej przygląda się takim aspektom jak wpływ inwestycji na środowisko. Rozpatruje oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na różne jej aspekty: powietrze, wody, grunty, tereny chronione przyrodniczo, gospodarkę odpadami w odniesieniu do możliwości zgodnego z prawem pozbywania się ich z posesji, minimalizowania ilości ich wytwarzania oraz możliwych procesów przetwarzania odpadów w miejscu ich powstania. Ważnym aspektem, któremu przygląda się Urząd jest również odprowadzanie ścieków oraz zabezpieczenie środowiska przed ich negatywnym wpływem.

W 2023 roku do tutejszego urzędu wpłynęło 11 wniosków o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z których: 3 dotyczyły podziału działki i budowy zespołu budynków jednorodzinnych, 2 dotyczyły budowy zespołu produkcyjno – magazynowo - usługowego, 2 dotyczyły eksploatacji złoża kruszywa naturalnego, 1 dotyczył budowy tymczasowej wytwórni mas bitumicznych, 1 dotyczył przetwarzania odpadów, 1 dotyczył budowy farmy fotowoltaicznej, 1 dotyczył budowy kanalizacji.

Droga krajowa nr 2 przebiegająca przez miasto Kałuszyn i miejscowości Leonów, Ryczołek, pomiędzy gruntami wsi Sinołęka, Marysin, Stare Groszki stwarza bardzo duże zagrożenie dla mieszkańców miasta, tych miejscowości jak i przyjezdnych do miasta Kałuszyn. Dużym mankamentem jest jej dostępność praktycznie dla wszystkich użytkowników, gdyż poza ruchem międzynarodowym, międzyregionalnym i regionalnym obsługuje ona również ruch lokalny, co przyczynia się do powstawania zatorów w ruchu oraz wzrostu wypadkowości. Prace prowadzone przy budowie dalszego odcinka autostrady na odcinku przebiegającym przez teren gminy również przyczyniają się do wzrostu wypadków drogowych.

W samochodowych przewozach substancji niebezpiecznych największy udział ma przewóz paliw płynnych. Wszystkie stacje paliw są zaopatrywane transportem samochodowym.

Innym rodzajem przewozów jest transport butli z gazem płynnym propan-butan. Dystrybucją gazu zajmuje się szereg różnego rodzaju firm, które nie zawsze mogą zapewnić transport specjalistycznym taborem.

1. Gospodarka odpadami

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Kałuszyn w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia 2023 roku świadczyło konsorcjum firm RDF Sp. z o.o. z siedzibą przy ulicy Kołobrzeszkiej 5 w Ostrołęce oraz MPK PURE HOME Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą przy ul. Kołobrzeszkiej 5 w Ostrołęce, a w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2023 r. przedsiębiorstwo EO-SAM BIS sp. z o.o. ul. Dobra 12, 05-306 Jakubów. Podmioty świadczące usługi zostały wyłonione przez Gminę w drodze przetargu nieograniczonego. Z nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza odpady odbierały firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn określa regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn uchwalony uchwałą nr XIII/122/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020r., od 20 listopada 2023 r. zastąpiony uchwałą nr XXXIX/345/2023 z dnia 27 września 2023 r.

Na terenie zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej bezpośrednio o właścicieli z ich posesji odbierane są odpady:

- papieru (w tym opakowania i gazety),
- szkła (bezbarwnego i kolorowego z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego),
- tworzywa sztuczne, metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych,
- bioodpady ulegające biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne),
- popiołów z palenisk domowych,
- niesegregowane, zmieszane odpady komunalne- pozostałe po segregacji,
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych, pochodzących z gospodarstw domowych,
- zużytych opon, z wyłączeniem opon przemysłowych, tj. rolniczych i ciężarowych.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych została określona na podstawie Uchwały Nr XII/123/2020 rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a od 20 listopada 2023 r. na podstawie Uchwały Nr XXXIX/346/2023 RM z dnia 27 września 2023 r.. Odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych

i wielorodzinnych ustalono na raz na dwa tygodnie na terenie miasta Kałuszyna i raz na miesiąc na terenie wiejskim. W terminie od początku kwietnia do końca października odbieranie zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów z nieruchomości wielolokalowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono raz na tydzień, a z nieruchomości jednorodzinnych na terenie wiejskim raz na dwa tygodnie. Odbiór odpadów wielkogabarytowych od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych

i wielorodzinnych z terenu Miasta i Gminy Kałuszyn odbywa się we wtorki i soboty w godz. 7.00 – 16.00 i należy je dostarczyć we własnym zakresie do PSZOK.

Odpady zbierane w sposób selektywny umieszczane są w workach oznaczonych kolorami:

- niebieski - na papier,
- żółty- na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale,
- zielony- na opakowania szklane,
- brązowy- bioodpady,
- białym- na popiół,
- czarnym- na odpady zmieszane.

Właściciele nieruchomości położonych na terenie gminy Kałuszyn mają możliwość we własnym zakresie dostarczyć wszystkie wymienione powyżej odpady do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych działającego przy Oczyszczalni Ścieków w Olszewicach, prowadzony przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.

Odpady pozostałe, nie nadające się do segregacji należy zagospodarować w pierwszej kolejności w instalacjach komunalnych znajdujących się na liście wymienionej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego.

Powstające w gospodarstwach domowych odpady zielone i bioodpady powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach na terenach zabudowy jednorodzinnej.

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zostały zgodnie z umową z podmiotem odbierającym odpady o właścicieli nieruchomości zamieszkałych przekazane do instalacji komunalnych znajdujących się na liście wymienionej w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmowały odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2023 r. wyniosły 2.190.359,78 zł. Dochody z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych w 2023 r. wyniosły 1.411.522,14 zł.

Według rejestru Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Kałuszynie na dzień 31 grudnia 2023 roku w Gminie Kałuszyn zameldowanych było 5609 osób. Natomiast liczba mieszkańców Gminy Kałuszyn określona na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiła 4971 osób. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie Gminy Kałuszyn:

- od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Kałuszyn w 2023 r. odebrano łącznie 2099,7200 Mg odpadów komunalnych;
- Ilość zebranych odpadów komunalnych wg poszczególnych frakcji jest następująca:

- opakowania z tworzyw sztucznych	-	29,74 Mg
- szkło	-	121,72 Mg
- papier	-	92,58 Mg
- popiół	-	164,68 Mg
- niesegregowane (zmieszane) odpady	-	938,04 Mg
- zmieszane odpady opakowaniowe	-	321,46Mg
- inne zbierane w sposób selektywny /opony/	-	16,78 Mg

- odpady wielkogabarytowe	-	117,20 Mg
- bioodpady	-	181,18 Mg
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	-	0,00 Mg
- zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	-	110,34 Mg

Poziomy recyklingu

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wymagane do osiągnięcia w 2023 r., według Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021r., poz. 1530) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412) w związku z ustawą z dnia 13 września 1996 r. Utrzymanie czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022 r., poz. 2519 z póź. zm.) wynoszą:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło wysokości co najmniej: 35 % wagowo - za rok 2023,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji przekazane do składowania- max. 35%.

Osiągnięte przez Gminę Kałuszyn w 2023 r. poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia są następujące:

- papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło – 35,28 %
- inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe – 100 %
- odpady komunalne ulegające biodegradacji przekazane do składowania- 2,13 %.

Wymagane poziomy zostały osiągnięte.

W 2023 r. do składowania przekazano 250,3528 Mg odpadów komunalnych będących pozostałościami z sortowania i pozostałościami z mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności Zwierząt

Zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych Gminy. Zgodnie z art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt rada gminy określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zwierząt projekt Programu został skonsultowany z właściwym powiatowym lekarzem weterynarii, organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, dzierżawcami lub zarządcami obwodów łowieckich działających na obszarze gminy oraz mieszkańcami gminy. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn w 2023 roku został uchwalony uchwałą Nr XXXVI/318/2023 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 21.02.2023 r.

Program ten obejmuje realizację takich zadań, jak:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;

- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Wydatki na realizację Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn wyniosły 36.206,01 zł. program był realizowany przy wsparciu finansowym Samorządowego Województwa Mazowieckiego w wysokości 2.485,00 zł, w ramach „Mazowieckiego Programu Wsparcia Zapobiegania Bezdomności Zwierząt – Mazowsze dla zwierząt 2023”.

3. Program usuwania azbestu

Gmina Kałuszyn realizuje program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest od 2008 r., tj. od przyjęcia uchwałą Nr XII/87/08 Rady Miejskiej z dnia 29 kwietnia 2008 r. Gminnego Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych na lata 2008-2030.

W związku z uchwaleniem nowego Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032, w 2012 roku dokonano kolejnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie miasta i gminy, uchwałą Nr XXVII/209/2014 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 28 lutego 2014 r. uchwalono Program usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2012-2032.

Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest jest na bieżąco uaktualniana. Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie gminy, unieszkodliwionych i pozostałych do usunięcia wg stanu na koniec 2023 roku przedstawiają poniższe zestawienia.

Wyroby zinwentaryzowane (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	75 356	69 431	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	3 398 473	3 307 740	90 733
Razem:	3 473 829	3 377 171	96 658

Wyroby unieszkodliwione (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna	Ilość w posiadaniu	Ilość w posiadaniu
--------------	--------------	--------------------	--------------------

	Wyrobów azbestowych	osób fizycznych	osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	10 376	10 376	0
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	987 832	976 742	11 090
Razem:	998 208	997 118	11 090

Pozostało do unieszkodliwienia (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	64 980	59 055	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	2 410 887	2 331 244	79 643
Razem:	2 475 621	2 380 053	85 568

W 2023 roku do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie wpłynęło 39 wniosków na uzyskanie dofinansowania na pokrycie kosztów związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest od mieszkańców gminy. Złożonymi wnioskami objęto masę 148,8966 Mg wyrobów zawierających azbest. W roku sprawozdawczym Gmina zorganizowała odbiór od właścicieli 246,42 Mg wyrobów zawierających azbest.

4. Program „Czyste Powietrze”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje program priorytetowy „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

Gmina Kałuszyn współpracuje przy realizacji programu „Czyste powietrze” od lipca 2019 r. na podstawie porozumienia zawartego przez Burmistrza Kałuszyna z WFOŚiGW w Warszawie. Współpraca polega przede wszystkim na obsłudze przez wyznaczonego pracownika Urzędu Miejskiego Wnioskodawców Programu poprzez przygotowywanie wniosków wraz z wnioskodawcami pod kątem spełnienia wymagań określonych w programie oraz weryfikacji wniosków złożonych przez wnioskodawców w Gminie Kałuszyn w formie papierowej.

W 2023 roku złożono 28 wniosków na realizację przedsięwzięć na nieruchomościach położonych na terenie miasta i gminy Kałuszyn, z czego 9 zostało rozliczonych. Na realizację przedsięwzięć na terenie miasta złożono 13 wniosków dla budynków istniejących i 15 na terenie wiejskim gminy. Realizowane przedsięwzięcia w ramach programu to: zakup i montaż nowego źródła ciepła – 15, instalacja centralnego ogrzewania, instalacja ciepłej wody użytkowej- 4, docieplenie przegród budowlanych w budynku – 1, zakup i wymiana stolarki zewnętrznej – 4, zakup i wymiana drzwi zewnętrznych -4.

5. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła

W 2020 roku na terenie Gminy Kałuszyn została przeprowadzona Inwentaryzacja źródeł ciepła. Zadanie zostało zrealizowane z dofinansowaniem dotacją w wysokości 29.999,88 zł. (100,00%) ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”.

Inwentaryzacją objęte były wszystkie budynki oraz lokale na terenie Gminy Kałuszyn, w których znajdowały się źródła ciepła. Zinwentaryzowano łącznie 1787 budynków i lokali. Największą liczbę stanowiły budynki mieszkalne jednorodzinne (1571), następnie budynki wielorodzinne (43, w części budynków lokale są ogrzewane indywidualnie, w sumie 144 budynki i lokale wielorodzinne), budynki użyteczności publicznej (22), budynki usługowe (37) oraz pozostałe budynki tj. budynki biurowe i przemysłowe (13).

Zinwentaryzowano w sumie 2063 źródeł ciepła. Na terenie Gminy Kałuszyn dominują przede wszystkim kotły opalane węglem oraz drewnem. Duży udział w ogólnej liczbie źródeł ciepła można zauważyć w przypadku ogrzewania elektrycznego, co wynika z wykorzystania tego rodzaju źródła głównie do ogrzewania ciepłej wody użytkowej. Można również wyróżnić znaczącą liczbę kotłów gazowych. Na terenie Gminy Kałuszyn zanotowano znaczący udział pieców kaflowych (głównie na terenach wiejskich w starych budynkach drewnianych) oraz pieców wolnostojących (głównie w lokalach komunalnych).

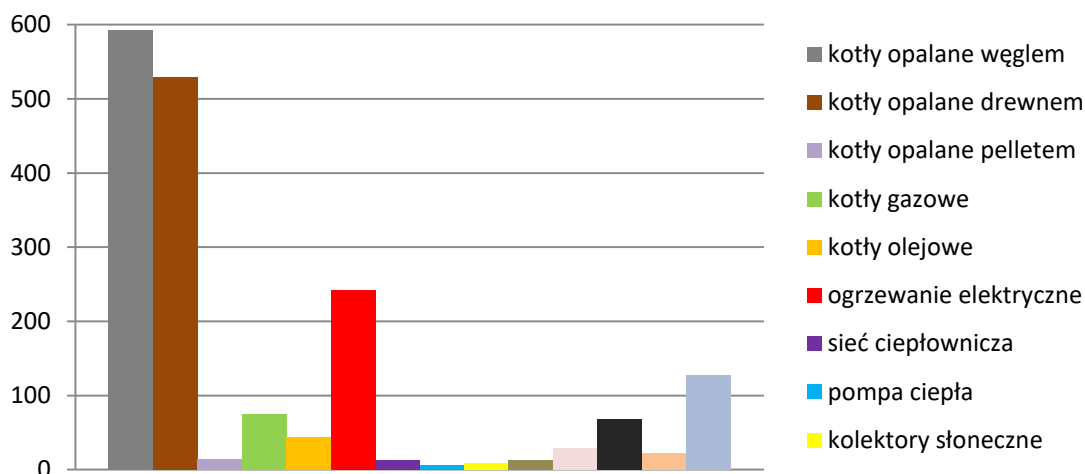
W przypadku 278 kotłów nie określono rodzaju stosowanego paliwa, co wynikało z niemożliwości skontaktowania się z właścicielami lub zarządcami budynków.

Rodzaj stosowanego paliwa i liczbę źródeł ciepła przedstawia poniższe zestawienie

Rodzaj stosowanego paliwa	Liczba źródeł [szt.]
kotły opalane węglem	586
kotły opalane drewnem	534
kotły opalane pelletem	14
kotły gazowe	76
kotły olejowe	44
ogrzewanie elektryczne	242
sieć ciepłownicza	13
pompa ciepła	6

kolektory słoneczne	9
piec	13
piecokuchnia	30
piec wolnostojący	68
kominek	23
piec kaflowy	127
suma	1785

Źródła ciepła w podziale na rodzaje

Zdecydowana większość źródeł ciepła służy zarówno do ogrzewania budynku jak i ogrzewania ciepłej wody użytkowej – 1528 źródeł ciepła, 185 źródeł ciepła służy wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast 223 źródła ciepła służy wyłącznie do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. Piece wolnostojące w większości przypadków służą wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast ogrzewanie elektryczne wykorzystywane jest w przeważającej większości do ogrzewania ciepłej wody użytkowej.

Od 1 lipca 2021 r. jest obowiązek składania deklaracji w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) o źródłach ogrzewania budynków. Każdy właściciel czy zarządca budynku na złożenie deklaracji ma 12 miesięcy w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw kiedykolwiek uruchomionych przed dniem 1 lipca, w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw uruchomionych po 1 lipca będzie to 14 dni. Na urzędy gmin został nałożony obowiązek wprowadzenia do systemu deklaracji, które zostaną złożone w formie papierowej.

Analiza złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji i wprowadzonych do systemu CEEB wykazuje, że nasi mieszkańcy najczęściej do ogrzewania wykorzystują:

- ✓ kotły na paliwa stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) - zgłoszono 347 kotłów z podajnikiem i 1106 kotłów zasypowych;
- ✓ trzon kuchenny /piecokuchnia/ kuchnia węglowa – 280 szt;
- ✓ ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny – 271 szt;
- ✓ kominki/kozy/ ogrzewacze powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel) – 265 szt;

- ✓ piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) – 141 szt;
- ✓ kotły gazowe - 101 szt;
- ✓ kotły olejowe – 62 szt;
- ✓ pompy ciepła – 26 szt;
- ✓ kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomaganie ogrzewania - 20 szt;
- ✓ miejska sieć ciepłownicza/ciepło systemowe/ lokalna sieć ciepłownicza – 7 szt.

VIII. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. Zagospodarowanie przestrzenne

Zasady kształtowania polityki w zakresie planowania przestrzennego na szczeblu gminy określa ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na mocy tej ustawy plany, które zostały uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. wygasły w 2003 r.

Moc obowiązującą zachowały plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 1996-2002. Są to dokumenty dotyczące pojedynczych nieruchomości na terenie wiejskim gminy– 9 uchwał z lat 1996, 1997,1999, 2000, 2002 – 5 uchwał.

W kolejnych latach tworzone były następujące dokumenty planistyczne: W 2012 roku zostały uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie dwa główne dokumenty planistyczne:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn zostało uchwalone uchwałą Nr XVI/105/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.

2) Uchwałą Nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. został uchwalony miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A;

3) Plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru B w mieście Kałuszyn został zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Nr XXII/190/2013 w dniu 27 września 2013 r.

W następnych latach w celu umożliwienia działań inwestycyjnych i pro-rozwojowych dokonywane były zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta: uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIV/223/2017 z dnia 11 września 2017 r. dokonano zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A; uchwałami Nr XXVI/189/2017 z dnia 7 lutego 2017 r. i Nr XXXIV/224/2017 z dnia 11 września 2017 r. zatwierdzono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze B;

Uchwałą Nr XXII/189/2013 Rady Miejskiej z dnia 27 września 2013 r. został zatwierdzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb przeprowadzenia linii energetycznej 400 kV Miłosna-Ujrzanów przez teren gminy Kałuszyn.

26 czerwca 2015 r. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr VII/44/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn.

W marcu 2018 r. podjęto uchwałę Nr XXXVIII/261/2018 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A- dotyczy zmiany zagospodarowania terenu przy ul. Zamojskiej – straciła moc uchwałą nr VIII/76/2019 Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r.

W 2019 roku Rada Miejska podjęła następujące uchwały planistyczne:

- Uchwała nr VII/67/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Przystok gmina Kałuszyn.

Uchwała nr VIII/74/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta

Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej – rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody mazowieckiego z dnia 26.09.2019 r. stwierdzające nieważność wym. Uchwały.

- Uchwała nr VIII/75/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy wielorodzinnej.

- Uchwała nr VIII/76/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A uchwalonego uchwałą nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r. poz. 7196)

- Uchwała nr X/91/2019 r. z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

W 2021 roku Rada Miejska podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian fragmentarycznych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn / uwzględniających 10 wniosków/.

Ponadto 26 lutego 2021 r. Uchwałą Nr XX/180/2021 Rada uchwaliła studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn oraz 29 grudnia 2021 r. Uchwałą nr XXVII/254/2021 uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

- Uchwała NR XXXIX/348/2023 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy wielorodzinnej.

Obszar wiejski gminy nie jest objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Dla tego obszaru instrumentem planowania przestrzennego są decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zaś dla terenu pod inwestycje celu publicznego decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2023 r. do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie wpłynęło 90 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które dotyczyły: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej -74 wnioski, budowy farm fotowoltaicznych -1 wniosek, budynków gospodarczych - 5 wniosków, ciągu pieszo-jezdnego – 3 wnioski, po jednym wniosku dotyczyło: zabudowy zagrodowej , magazynowo-usługowej, budowy budynków rekreacji indywidualnej, wiaty, garażu, stawu, rozbudowy domu.

W 2023 r. złożono 4 wnioski o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, dotyczące : budowy świetlicy w miejscowości Mroczi, oświetlenia ulicznego, budowy kanalizacji, budowy sieci wodociągowej.

2. Drogi i komunikacja

Gmina Kałuszyn posiada szczególnie korzystne powiązania komunikacyjne. Zapewniają je przebiegająca przez teren gminy i miasto Kałuszyn:

- droga krajowa nr 2 Świecko – Poznań – Warszawa – Siedlce – Terespol /odcinek o długości 14,5 km w granicach Gminy o znaczeniu międzynarodowym i międzyregionalnym/,
- na terenie gminy w miejscowości Ryczołek zlokalizowany jest węzeł komunikacyjny obwodnicy Mińska Mazowieckiego na parametrach autostrady, co znacznie skraca czas przejazdu w kierunku do Warszawy,
- budowa odcinka autostrady A2 w km 524+005 od istniejącej obw. Mińska Mazowieckiego bez węzła Kałuszyn – do km ok. 536+065 z węzłem Groszki, jest inwestycją o znaczeniu krajowym wynika z potrzeby stworzenia tranzytowego układu dróg na terytorium kraju. Usunięcie ruchu tranzytowego z miejscowości przecinanych przez istniejącą drogę krajową nr 2 (międzynarodowa droga E30), w tym z miasta Kałuszyn. Poprowadzenie ruchu poprzez nowo wybudowaną autostradę pozwoli uzyskać znacznie większe korzyści dla użytkowników i środowiska.
- droga wojewódzka nr 697 –Kałuszyn – Grębków – Liw, o długości ok. 0,5 km w granicach gminy, realizująca powiązania pomiędzy drogą krajową nr 2 i drogą wojewódzką nr 637 (Warszawa –Węgrów –Sokołów Podlaski –Drohiczyn)
- drogi powiatowe zamiejskie o długości 36,196 km i miejskie /ulice zaliczone do kategorii dróg powiatowych/ - o długości 10,665 km,
- drogi gminne o długości 76,5 km, z czego w granicach administracyjnych miasta długość ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych wynosi 13,8 km i na terenie gminy 62,7 km.
- istniejąca w sąsiedniej gminie Mrozy linia kolejowa.

Stan dróg gminnych, a tym samym dostępność komunikacyjna poszczególnych obszarów gminy ma istotny wpływ na poziom życia mieszkańców, ważny atut podnoszący atrakcyjność terenów do lokalizacji inwestycji. W ostatnich latach drogi gminne były sukcesywnie modernizowane. Stan ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych w mieście Kałuszyn oraz dróg gminnych na terenie wiejskim gminy przedstawia poniższe zestawienie.

Stan ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych w mieście Kałuszyn oraz dróg gminnych na terenie wiejskim gminy na koniec 2023 roku

Lp	Rodzaj nawierzchni drogi	Ulice w mieście zaliczone do dróg gminnych	Drogi na terenie wiejskim gminy
		Długość w km	Długość w km

1	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej: – Bitumiczne – Kostka – Betonowe	9,242 1,469 -	30,616 0,320 0,420
2	Drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej: – Brukowce – Tłuczniowe – żwirowe	- 0,20 1,413	1,002 2,625 8,355
3	Drogi gruntowe	2,031	19,362
	Ogółem:	14,30	62,70

Poza w/w drogami publicznymi na terenie gminy są drogi nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, szczególnie na terenie wiejskim, dojazdowe do pól i na terenach leśnych, które są drogami wewnętrznymi, nie skategoryzowanymi, ogólnie dostępne.

Transport publiczny lokalny i dalekobieżny zapewnia mieszkańcom gminy komunikacja PKS Sokołów Podlaski, realizująca połączenia miejscowości na terenie gminy z miastem Kałuszyn, Mińsk Mazowiecki jak również z Warszawą, w 2023 roku usługi przewozowe na trasie Kałuszyn- Mińsk Mazowiecki wykonywała firma BAGS.

3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa

Gmina posiada trzy stacje uzdatniania wody:

- w Garczynie Dużym – największa stacja o wydajności 1200 m³ na dobę użytkowana wspólnie z Gminą Jakubów. Ze stacji tej zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości gminy Kałuszyn: Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Żebrówka, Kluki, Szembory, Abramy, Wąsy, Falbogi, Mrocзки, Milew, Chrościce, Wólka Kałuska, Budy Przytockie, Przytoka, Ryczołek, Leonów, Kazimierzów, Marianka.
- w Kałuszynie - stacja o wydajności 815 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miasto Kałuszyn oraz miejscowości Olszewice, Patok, Szymony, Wity.
- w Sinołęce – stacja o wydajności 245 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miejscowości Sinołęka, Piotrowina, Nowe Groszki, Stare Groszki.

Długość sieci wodociągowej wynosi 94,42 km, z czego 15,82 km w mieście i 78,6 km na obszarze wiejskim, do której podłączonych jest 1874 przyłączy, z czego w mieście 755, na terenie wiejskim 1119. Istniejąca sieć wodociągowa zaopatruje w wodę niemal wszystkich mieszkańców miasta i gminy /jedynie Gołębiówka zaopatrywana jest w wodę ze stacji w Piasecznie/. Wg sprawozdania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w 2023 roku sprzedano 251.260,50 m³ wody, tj. o 15.028,56 m³ mniej niż w 2022 roku. Sprzedaż 2023 roku stanowiła 94,36 % sprzedaży 2022 roku.

Podział sprzedaży wody w 2023 r. na poszczególne grupy odbiorców przedstawiała się następująco:

- gospodarstwa domowe - 192.059 m³
- sprzedaż hurtowa wody dla Jakubowa, Wierzbna, Grębkowa - 41.649,00 m³

- pozostali odbiorcy, zakłady pracy - 17.552,50 m³

Największą grupę odbiorców wody stanowiły gospodarstwa domowe – 76,44 %, sprzedaż hurtowa wody dla gminy Jakubów, Wierzbna i Grębkowa stanowiła 16,58 %, dla zakładów pracy 6,98 %.

Sprzedaż wody z poszczególnych ujęć w latach 2021 - 2023 przedstawiała poniższe zestawienie:

Lokalizacja hydroforni	Sprzedaż wody 2021 r. w m³	Sprzedaż wody 2022 r. w m³	Sprzedaż wody 2023 r. w m³
hydrofornia w Kałuszyn	122.273,68	117.707,21	119.822,39
hydrofornia w Garczynie Dużym	122.926,39	119.612,58	103.832,53
hydrofornia w Sinołęce	25.322,49	25.355,43	23.972,48
zakup i odsprzedaż wody z hydroforni w Piasecznie	4.243,00	3.613,84	3.633,10
Ogółem sprzedaż	274.765,56	266.289,06	251.260,50

4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna

Na terenie wsi Olszewice zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z sieci kanalizacyjnej z miasta Kałuszyn , wsi Patok i Olszewice oraz dowożone z pozostałych miejscowości. W latach 2021 -2022 r wykonana została rozbudowa i przebudowa obiektu. Po przebudowie oczyszczania może przyjąć do 680 m³ ścieków na dobę. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2023 roku wynosiła 21,62 km, z czego w mieście 17,92 km i na terenie wsi Patok i Olszewice 3,7 km. Do sieci podłączonych jest 743 przyłączy, z czego w mieście 635 i 108 na terenie wymienionych wsi.

W 2023 roku na oczyszczalnię przyjęto 83.442,81 m³ ścieków z kolektora i 21.290 m³ ścieków dowożonych. Porównując ilość przyjętych ścieków w roku 2022 odpowiednio 81.149,0 m³ i 16.924,50 m³ - nastąpił wzrost przyjętych ścieków - o 2,83% ścieków z kolektora i wzrost o 25,79 % ścieków dowożonych.

Ilość przyjętych ścieków do oczyszczalni w latach 2022 - 2023 przedstawia poniższe zestawienie:

Ścieki przyjęte na oczyszczalnię	2022 r. w m³	2023 r. w m³
Ścieki z kolektora	81.149,09	83.442,81
Ścieki dowożone	16.924,50	21.290,00

Samorząd Gminy Kałuszyn w 2023 roku kontynuował politykę z lat ubiegłych w zakresie dopłat do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych przyjętą Uchwałą Nr V/38/2019 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie dopłat do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych.

5. Sieć energetyczna

Istniejąca na terenie gminy Kałuszyn sieć energetyczna stanowi własność Zakładu Energetycznego. Sieć jest sukcesywnie modernizowana, linia napowietrzna jest przebudowywana na kablową.

Samorząd gminy celem zoptymalizowania kosztów oświetlenia prowadzi wymianę lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne. W 2023 roku wymieniane były lampy w następujących miejscowościach: Gołębiówka, Nowe Groszki, Kazimierzów, Milew, Olszewice, Patok, Szymony, Sinołęka, Wąsy, Wólka Kałuska, Żebrówka. Ponadto dobudowano 6 lamp oświetlenia ulicznego w Mariance. Aktualnie zainstalowanych jest 1194 lampy oświetlenia ulic, dróg i miejsc użyteczności publicznej.

6. Sieć ciepłownicza

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się poprzez system kotłowni przydomowych i lokalnych zakładowych. Gmina jest właścicielem 2 kotłowni w Kałuszynie, które obsługuje gminna jednostka - Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w ramach działalności statutowej. Kotłownia przy ul. Polnej wytwarza ciepło poprzez dwa piece węglowe KMR o mocy 350 KW każdy, dostarcza ciepło do budynków placówek oświatowych, przedszkola, Urzędu Miejskiego, OSP, budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Kotłownia przy ul. Zamojskiej pracuje na dwóch piecach na miał węglowy i eko-groszek o mocy 350 KW każdy. Z kotłowni tej ogrzewane są budynki: Biblioteki, Żłobka, Przychodni Zdrowia, budynek użyteczności publicznej wielofunkcyjny przy ul. Wojska Polskiego 20, budynki mieszkalne wielorodzinne.

7. Mieszkalnictwo

Na terenie miasta i gminy przeważa budownictwo jednorodzinne.

Ilość budynków i mieszkań wg danych GUS w 2022 roku przedstawia zestawienie:

Wyszczególnienie	Ogółem	w mieście	na wsi
Budynki ogółem	1 806	x	x
Mieszkania w budynkach	2 263	1086	1177

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań:

Wyszczególnienie – instalacje	Ogółem	W mieście	Na terenie wiejskim
wodociąg	90,7	89,0	92,2
ustęp spłukiwany	78,5	83,9	73,5
łazienka	74,5	81,2	68,3
c.o.	70,0	74,1	66,3
gaz sieciowy	2,7	5,2	0,3

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Kałuszyn jest właścicielem 14 budynków komunalnych oraz 10 budynków we współwłasności z lokatorami, którzy wykupili mieszkania. Większość budynków

wybudowana została przed II wojną światową, jedynie przy ul. Polnej 2 i Zamojskiej 15 zostały wybudowane w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Najem lokali z mieszkaniowego zasobu gminy w 2022 to 89 lokali, na które obowiązywały umowy o najem. Zapotrzebowanie na najem lokali z mieszkaniowego zasobu gminy wg danych GUS wynosiło - 23 lokale.

8. Zaopatrzenie w gaz

W południowej części miasta przebiega sieć gazowa średniego napięcia. Sieć ta jest prowadzona od gminy Mrozy przez Olszewice do Kałuszyna. Wg danych GUS długość czynnej sieci dystrybucyjnej wynosi 6286 mb, zaś długość sieci przesyłowej wynosi 1,550 km. Odbiorcami gazu jest 28 gospodarstw domowych, w tym odbiorcy ogrzewający mieszkania gazem -26.

Ponadto część mieszkańców korzysta z gazu propan – butan w butlach gazowych. Dystrybucja gazu propan – butan prowadzona jest za pośrednictwem punktów handlowych zlokalizowanych na terenie gminy.

9. Dostępność do Internetu, telefonizacja

Potrzeby mieszkańców w zakresie telefonizacji zabezpieczają głównie operatorzy sieci komórkowej, którzy dostarczają także Internet. Ponadto w gminie dostępny jest Internet radiowy. W 2021 roku Gmina zrealizowała projekt „Publiczny Internet w Gminie Kałuszyn” w ramach PO PC na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa nr 1 „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu” Działanie nr 1.1 „Wylimitowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach”. W ramach realizacji projektu wykonano publiczny Internet WI-FI wraz z punktami dostępu tzw. HOT-SPOT na terenie przestrzeni publicznej (park, zalew Karczunek) oraz w budynkach użyteczności publicznej na terenie miasta. Publiczne punkty dostępu zostały zainstalowane w zewnętrznej przestrzeni ogólnodostępnej oraz w instytucjach użyteczności publicznej. Utworzono zewnętrzne i wewnętrzne punkty dostępu do Internetu w następujących lokalizacjach:

➤ zewnętrzne:

1. Park, Pl. Kilińskiego – 1 szt.
2. Zalew Karczunek, ul. 1-go Maja – 2 szt.
3. Dworzec PKS, ul. Barlickiego – 1 szt.
4. Boisko Victoria, ul. 1-go Maja – 1 szt.
5. Boisko Orlik przy Szkole Podstawowej, ul. Poczтова 4 – 1 szt.
6. Teren przy Szkole Podstawowej, ul. Poczтова 4 – 1 szt.

➤ wewnętrzne:

1. Budynek Urzędu Miejskiego w Kałuszynie, ul. Poczтова 1 – 1 szt.
2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Warszawska 50 – 1 szt.
3. Samodzielny Publiczny Zakład opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 24 – 1 szt.
4. Budynek ul. Wojska Polskiego 20: OPS, Klub Senior+, ZGK - 1 szt.
5. Biblioteka Publiczna, ul. Warszawska 39 – 1 szt.
6. Dom Kultury, ul. Warszawska 45 – 1 szt.
7. Szkoła Podstawowa w Kałuszynie, ul. Poczтова 4 – 1 szt.

IX. PODSUMOWANIE

Analiza danych zawartych w raporcie potwierdza, że 2023 rok był to kolejny, w którym realizowanych było wiele przedsięwzięć, które z pewnością podnoszą poziom życia mieszkańców oraz wpływają na rozwój i estetykę gminy.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych w minionym roku należy zaliczyć m.in.: rozbudowę Przedszkola Publicznego w Kałuszynie wraz z wyposażeniem, zadanie rozpoczęte w 2022 roku, w grudniu 2023 roku dzieci mogły uczęszczać do części dobudowanej, przy jednoczesnym gruntownym remoncie starego budynku.

Kolejnymi przedsięwzięciami są inwestycje dotyczące przebudowy dróg gminnych i ulic w mieście: dokończenie przebudowy ul. Robotniczej w Kałuszynie, przebudowa dróg w Nowych Groszkach i Mariance, prowadzenie prac przygotowawczych na przebudowę ulicy Ogrodowej w Kałuszynie wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacją oraz na budowę drogi w Ryczołku.

W ramach infrastruktury wodociągowej wybudowano dodatkowe studnie w Stacjach Uzdatniania Wody w Garczynie Dużym i w Sinołęce, opracowano projekt przebudowy wodociągu w miejscowości Wąsy, w Kałuszynie – w ul. Mostowej. Opracowano program funkcjonalno-użytkowy na budowę kanalizacji sanitarnej w Leonowie i Ryczołku i przystąpiono do budowy kanalizacji w miejscowościach Ryczołek i Leonów w formule „zaprojektuj i wybuduj”, opracowano program funkcjonalno-użytkowy na zmianę systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka. Sukcesywnie wykonana jest wymiana lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Ponadto realizowanych było wiele innych przedsięwzięć, służących poprawie bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców.